

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

**Analýza důvodů pro výběr zaměření terciárního vzdělávání
potenciálních pracovníků ve veřejném sektoru**

Bakalářská práce

2020

Dana Trávničková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Dana Trávníčková**
Osobní číslo: **E17085**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Téma práce: **Analýza důvodů pro výběr zaměření terciárního vzdělávání potenciálních pracovníků ve veřejném sektoru**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je analýza důvodů výběru studijního zaměření v rámci terciárního vzdělávání. V rámci práce bude provedeno dotazníkové šetření v řadách studentů UPa a případně dalších vysokých škol.

Osnova:

- Charakteristiky přínosu terciárního vzdělání.
- Přírůstek/úbytek studentů.
- Popis dotazníku.
- Zpracování dotazníkového šetření.
- Vyhodnocení výsledků a prezentace.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

JANÍK, T. Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky. Brno: Masarykova univerzita, 2013. Syntézy výzkumu vzdělávání. ISBN 978-80-210-6349-5.
KLEŇHOVÁ, M. a kol. České školství v mezinárodním srovnání: stručné seznámení s vybranými ukazateli publikace OECD Education at a Glance 2009. Praha: TAURIS, 2009. ISBN 978-80-211-0582-9.
KUCHAŘ, P. Trh práce: sociologická analýza. Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1383-3.
PRUDKÝ, L. Rozvoj osobnosti vysokoškoláků jako součást kvality výuky: témata a otázky k pojetí vysokoškolského studia jako učení se svobodě. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2014. ISBN 978-80-7325-352-3.
VLK, A. a kol. Studijní neúspěšnost na vysokých školách: teoretická východiska, empirické poznatky a doporučení. Praha: SLON, 2017. ISBN 978-80-7419-248-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Robert Baťa, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **2. září 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2020**

L.S.

---

doc. Ing. Romana Průvazníková, Ph.D.
děkanka

---

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 2. září 2019

PROHLÁŠENÍ

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 13. 5. 2020

Dana Trávničková

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Robertu Baťovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které jsem využila při zpracování této bakalářské práce. Současně bych ráda poděkovala panu PhDr. Josefu Duplinskému, CSc. za pomoc při tvorbě dotazníků a za cenné rady ohledně dotazníkového šetření. Velký dík patří také studentům, kteří byli ochotni vyplnit dotazník a mé rodině, která mě podporovala po celou dobu studia.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá důvody zaměření terciárního vzdělávání studentů z nichž jsou potenciální pracovníci ve veřejném sektoru. V práci je charakterizováno terciární vzdělávání v České republice a s ním spojené přínosy. Dále je zde popsán v relaci s názvem veřejný sektor, Fakulta ekonomicko-správní Pardubice a Fakulta informatiky a managementu Hradec Králové. Následuje klíčová motivace ke studiu. V rámci praktické části proběhlo dotazníkové šetření a v poslední části práce je analýza důvodů ke studiu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Motivace, terciární vzdělávání, vysoké školy, dotazníkové šetření

TITLE

Reason analysis for choosing tertiary aiming education focus of potential workers in the public sector

ANNOTATION

Bachelor's thesis deals with the reasons for focusing tertiary education of students of whom potential workers are in public sector. The work characterizes tertiary education in the Czech Republic and its associated benefits. It is also described here in session entitled Public sector, Faculty of Economics and Administration Pardubice and Faculty of Informatics and Management Hradec Králové. A key motivation follows for the study. Within the practical part, there will be a questionnaire survey and in the last part of the work is an analysis of the reasons for the study.

KEYWORDS

Motivation, tertiary education, universities, survey

OBSAH

ÚVOD.....	12
1 CHARAKTERISTIKY TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
1.1 Historie terciárního vzdělávání v České republice	13
1.1.1 Historie vysokých škol.....	13
1.1.2 Historie vyšších odborných škol.....	16
1.2 Struktura terciárního vzdělávacího systému v ČR.....	16
1.2.1 Podmínky přijetí ke studiu.....	17
1.2.2 Studijní programy	17
1.2.3 Vyšší odborné školy.....	17
1.3 Přínosy terciárního vzdělávání.....	18
1.4 Typy vysokých škol	20
1.4.1 Veřejné vysoké školy	20
1.4.2 Soukromé vysoké školy	20
1.4.3 Státní vysoké školy	20
1.5 Univerzita Pardubice.....	21
1.5.1 FES.....	22
1.5.2 Vývoj počtu studentů na FES	22
1.6 Univerzita Hradec Králové	23
1.6.1 FIM	23
2 VEŘEJNÝ SEKTOR.....	24
2.1 Vymezení veřejného sektoru	24
2.2 Školství jako součást veřejného sektoru	24
3 MOTIVACE.....	26
3.1 Základy motivace lidského chování	26
3.2 Teorie motivace	27
3.2.1 Humanistická teorie – Maslowova Hierarchie potřeb	27
3.2.2 Psychoanalytická teorie motivace.....	28
3.2.3 Behavioristická teorie motivace.....	29
3.3 Faktory ovlivňující motivaci studentů ke studiu na vysoké škole	29
3.3.1 Zájem	30
3.3.2 Rodina.....	30
3.3.3 Schopnosti.....	31

3.3.4	Intelligence.....	31
3.4	Motivy ke studiu	32
3.5	Hodnoty jako součást motivace	33
3.6	Posuzování a rozhodování	33
4	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ (METODOLOGIE)	34
4.1	Cíl výzkumu.....	34
4.2	Současný stav výzkumu dané problematiky	34
4.3	Stručný popis dotazníku.....	35
4.4	Výzkumný vzorek.....	35
5	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A INTERPRETACE DAT ..	36
5.1	Pohlaví	36
5.2	Aktuálně studovaný ročník	36
5.3	Magisterské studium	37
5.4	Předchozí vysokoškolské studium	38
5.5	Zájem o ekonomii	39
5.6	Specializace studia	41
5.7	Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání.....	41
5.8	Znovu vybrání ekonomického oboru	43
5.9	První volba studia	45
5.10	Snaha vyhnout se určitým předmětům.....	46
5.11	Přání rodičů.....	48
5.12	Představa vysokoškolského života.....	50
5.13	Hodnocení potřeby získání titulu (vysokoškolského vzdělání)	52
5.14	Oddálení vstupu do zaměstnání	53
5.15	Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce ...	55
5.16	Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání	57
5.17	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	59
	ZÁVĚR	62
	POUŽITÁ LITERATURA.....	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	68

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Vývoj počtu studentů na FES.....	22
Obrázek 2: Maslowova pyramida lidských potřeb	27
Obrázek 3: Faktory ovlivňující motivaci studentů	29
Obrázek 4: Struktura respondentů dle pohlaví	36
Obrázek 5: Aktuálně studovaný ročník (muži/ženy)	37
Obrázek 6: Magisterské studium (muži/ženy)	38
Obrázek 7: Předchozí vysokoškolské studium (muži/ženy)	39
Obrázek 8: Zájem o ekonomii (muži/ženy)	40
Obrázek 9: Zájem o ekonomii (bakaláři/magistři).....	40
Obrázek 10: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání (muži/ženy).....	42
Obrázek 11: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání (bakaláři/magistři)	42
Obrázek 12: Znovu vybrání ekonomického oboru (muži/ženy).....	44
Obrázek 13: Znovu vybrání ekonomického oboru (bakaláři/magistři)	44
Obrázek 14: První volba studia (muži/ženy)	45
Obrázek 15: První volba studia (bakaláři/magistři).....	46
Obrázek 16: Snaha vyhnout se určitým předmětům (muži/ženy).....	47
Obrázek 17: Snaha vyhnout se určitým předmětům (bakaláři/magistři)	48
Obrázek 18: Přání rodičů (muži/ženy).....	49
Obrázek 19: Přání rodičů (bakaláři/magistři)	49
Obrázek 20: Představa vysokoškolského života (muži/ženy).....	51
Obrázek 21: Představa vysokoškolského života (bakaláři/magistři)	51
Obrázek 22: Hodnocení potřeby získání titulu (muži/ženy).....	52
Obrázek 23: Hodnocení potřeby získání titulu (bakaláři/magistři)	53
Obrázek 24: Oddálení vstupu do zaměstnání (muži/ženy)	54
Obrázek 25: Oddálení vstupu do zaměstnání (bakaláři/magistři).....	55
Obrázek 26: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce (muži/ženy)	56
Obrázek 27: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce (bakaláři/magistři).....	56
Obrázek 28: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání	57
Obrázek 29: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání (muži/ženy).....	58
Obrázek 30: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání (bakaláři/magistři)	59

Obrázek 31: Nejčastější důvody motivace.....	60
--	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přínosy terciárního vzdělávání	19
Tabulka 2: Vývoj počtu VŠ v letech 1990–2019.....	21
Tabulka 3: Aktuálně studovaný ročník	36
Tabulka 4: Magisterské studium.....	37
Tabulka 5: Předchozí vysokoškolské studium.....	38
Tabulka 6: Zájem o ekonomii.....	39
Tabulka 7: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání.....	41
Tabulka 8: Znovu vybrání ekonomického oboru.....	43
Tabulka 9: První volba studia	45
Tabulka 10: Snaha vyhnout se určitým předmětům	47
Tabulka 11: Přání rodičů.....	48
Tabulka 12: Představa vysokoškolského života	50
Tabulka 13: Hodnocení potřeby získání titulu.....	52
Tabulka 14: Oddálení vstupu do zaměstnání.....	54
Tabulka 15: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce...55	

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

Aj.	A jiné
Atd.	A tak dále
ČR	Česká republika
FES	Fakulta ekonomicko-správní Pardubice
FIM	Fakulta informatiky a managementu Hradec Králové
HR	Lidské zdroje
IT	Informační technologie
IZS	Integrovaný záchranný systém
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Např.	Například
Sb.	Sbírka zákonů
Tj.	To je
Tzn.	To znamená
Tzv.	Takzvaně
UPCE	Univerzita Pardubice
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoké škola

ÚVOD

S koncem střední školy přichází otázky od okolí ohledně studia vysoké školy, na studenty je vyvíjen tlak nejen od rodičů, ale celkově rodiny, kamarádů a známých. Toto téma se osobně týkalo i mě.

Tato problematika je předmětem mnoha rozhovorů studentů, protože téměř každý student si projde za své studium momenty, kdy ztrácí motivaci pokračovat dále a přemýšlí nad svými dosavadními rozhodnutími, která ho dovedly do pozice vysokoškolského studenta.

Téma této práce vychází z potřeby přiblížit převládající tendence, které vedou studenty k rozhodnutí nastoupit konkrétně na vysokou školu ekonomického zaměření z níž jsou pak potenciální pracovníci ve veřejném sektoru. Rozhodla jsem se zpracovat tuto problematiku, abych těmto důvodům lépe porozuměla.

Rozhodnutí pro studium na vysoké škole je v životě jedince velmi významné. Většina absolventů středních škol po maturitní zkoušce míří rovnou na trh práce nebo se připravují na další vzdělávání, například v podobě terciárního vzdělávání (Průcha, 1999, s. 113).

Vnímání vysokoškolského vzdělání hraje významnou roli při rozhodování, zda nastoupit na vysokou školu, či nikoliv. Pokud si student nemyslí, že je nějak důležité ho získat, tak k tomu nebude mít žádnou motivaci. Motivovat by ho však mohlo přání rodičů, prodloužení studentského života, oddálení pracovních povinností, získání znalostí nebo získání vysokoškolského vzdělání. Právě tyto důvody a další budou zkoumány v rámci práce.

Cílem bakalářské práce je zjistit, na základě jakých důvodů se studenti z Univerzity Pardubice Fakulty ekonomicko-správní a studenti Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové rozhodují pro studium na vysoké škole ekonomického zaměření, z které pak mohou být pracovníci ve veřejném sektoru.

V rámci práce je popsána historie vysokých a vyšších odborných škol, vymezení nynější struktury terciárního vzdělávání v České republice. Popsán veřejný sektor se zaměřením na oblast školství. Vymezení FIM a FES na kterých probíhalo dotazníkové šetření. Je zde rozebrána motivace, kde jsou popsány teorie motivace, faktory ovlivňující motivaci, hlavní motivy ke studiu, hodnoty, posuzování a rozhodování. Praktická část se věnuje vyhodnocení dotazníkového šetření a interpretaci výsledků.

1 CHARAKTERISTIKY TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

První kapitola je zaměřena na historii vysokých a vyšších odborných škol na území České republiky. Je zde vymezena nynější struktura terciárního vzdělávacího systému v České republice a rozdělení vysokých škol. Pojem terciární vzdělávání je významově širší než pojem vysokoškolské vzdělání, které je ale jeho velkou součástí (Průcha, 1999, s. 141).

Vzdělání ovlivňuje kvalitu lidského života a přispívá k rozkvětu společnosti. V mnoha zemích je pro většinu lidí nedosažitelné. Dostupnost terciárního vzdělávání záleží na ekonomických a sociálních podmínkách v jednotlivých zemích. Státy by měly nabídnout co největší dostupnost terciárního vzdělávání pro své obyvatele, zároveň však musí myslet na opatření, která omezí dostupnost pomocí konkrétních kritérií, předpokladů, podmínek, což můžou být například přijímací zkoušky nebo ústní pohovor s uchazečem (Prudký, 2014, s. 5; Průcha, 1999, s. 155–156).

Pro charakteristiku terciárního vzdělávání je nutné stručně vyložit historii tohoto vzdělávání v České republice, aby bylo jasné, jak se vyvíjel systém terciárního vzdělávání až do dnešní podoby.

1.1 Historie terciárního vzdělávání v České republice

Terciární vzdělávání se člení na vzdělávání vysokoškolské a vyšší odborné, tj. vyšší a nižší stupeň tohoto vzdělávání. Tyto školy na sobě nejsou závislé a každá má svou historii (Průcha, 1999, s. 141–142).

1.1.1 Historie vysokých škol

V dnešní době je studium na vysokých školách víceméně běžnou záležitostí, ale ne vždy tomu tak bývalo. Oficiálně první vysoké školy (univerzity) v Evropě vznikaly už ve 12.–14. století v Bologni (Itálie), Oxfordu (Velká Británie), v Coimbre (Portugalsko) a také v Praze roku 1348 byla založena Univerzita Karlova. Nejstarší středověké univerzity byly samostatné instituce. Sdružovaly studenty a učitele v jednu společnost, která se nazývala latinsky *universitas* (Průcha, 1999, s. 141).

K rozvoji vysokého školství došlo v období první republiky. Získání titulu znamenalo zvýšení postavení ve společnosti. Profesori byli za první republiky jmenováni doživotně. V Československu bylo tehdy k roku 1920 třináct vysokých škol. V té době studovalo na

vysokých školách přibližně 25–30 tisíc studentů, z toho byl velký počet cizinců a velmi malý počet žen (Český statistický úřad, 2010).

Doba Protektorátu byla pro české školství nelehkým obdobím. Cílem byla postupná germanizace českého školství. Postupně klesl počet středních škol a vysoké školy byly od konce roku 1939 do konce války uzavřeny. Výjimkou byly dvě pražské školy: Německá Karlova univerzita a Německé technické učení v Praze a Brně. Vysoké školy byly opět otevřeny na podzim roku 1945 (Školákem v protektorátu, 2012).

Většina přijatých studentů byli ti, kteří své studium museli přerušit kvůli válce. Byly zrušeny veškeré poplatky za studium. Nově byly založeny pedagogické fakulty a pobočky lékařských fakult v Plzni a Hradci Králové. V prvním roce po válce bylo na vysokých školách 47 tisíc studentů, ve druhém poválečném roce už 52,5 tisíc studentů. Nárůst počtu studentů zastavil únorový převrat v roce 1948, kdy se k vedení dostala Komunistická strana Československa, která svou činností prosazovala své hodnoty i ve školství. Na školách se vyskytovaly zákazy výuky či vyhazovy učitelů, kteří podle Komunistické strany nebyli správně politicky orientováni. Dále docházelo i k vyloučení studentů, kteří měli nevyhovující kádrový posudek či špatný třídní původ (Český statistický úřad, 2010).

Na českém území se do roku 1960 zvýšil počet vysokých škol z 18 (1950) na 34, tento počet byl vysoký zejména proto, protože se vyšší pedagogické dvouleté školy také braly jako vysoké školy. Později se tento počet snižoval zejména z důvodu přecházení pedagogických institutů pod fakultu vysokých škol. V souvislosti s vytvářením nových VŠ (1959–1960) došlo k rychlému nárůstu počtu studentů do roku 1964. V této době absolventi vysokých škol dostávali takzvanou umístěnku do podniku, kde museli pracovat minimálně tři roky. O umístěnce do konkrétního podniku rozhodovala komise, kde kromě děkana a vedoucího katedry byli také zástupci komunistické strany (Český statistický úřad, 2010).

V roce 1950 byl přijat nový vysokoškolský zákon č. 58/1950 Sb. Jednou z jeho myšlenek bylo zapojení se do plánů výstavby socialismu. § 25 zákona č. 58/1950 Sb. uvádí, že „*studenti jsou povinni pracovat ze všech sil, aby splnili co nejlépe studijní plán a stali se tak odborně i politicky budovateli socialismu.*“ (Devátá, Olšáková, Sommer et al., 2010, s. 69–70).

Po částečném uvolnění poměrů v Československu v šedesátých letech přišla v roce 1968 okupace sovětskými vojsky a následovala normalizace, ve které docházelo opět k čistkám a prověrkám ve školství. V roce 1970 došlo k novelizaci o vysokých školách, který mimo jiné

měl za cíl zbavit se učitelů s pravicovými názory. Na základě zákona z roku 1980 o vysokých školách, byly zestátněny všechny vysoké školy (Český statistický úřad, 2010).

Za socialismu v Československu byla převaha nižšího středního vzdělání (vyučení). Bylo to důsledkem především vzoru Sovětského svazu, který vytvořil představu o výhodnosti výkonu dělnických povolání oproti ostatním profesím. Také to bylo do určité míry dáno strukturou ekonomiky, která se orientovala spíše na průmysl než na služby, jak je tomu dnes. Zvýšil se počet absolventů učňovských škol. Procentuálně bylo přibližně 50–60 % učňů a 35–40 % studentů. Tento model se udržoval od poloviny 60. let a situace se změnila až o 40 let později. Oproti tomu se v západoevropských zemích se v 70. letech 20. století zřetelně zvýšil podíl vysokoškolských studentů, Československo mělo v roce 1975 nejmenší podíl studentů v terciárním vzdělávání ze všech vyspělých evropských zemí (Kuchař, 2007, s. 62–64).

Zásadní obrat v českém školství nastal po sametové revoluci, která znamenala konec komunistickému režimu. Před rokem 1989 si československý, později český vzdělávací systém vystačil se třemi stupni vzdělávání: základní, střední a vysokoškolský stupeň. Pojem „vysokoškolské vzdělání“ byl ale najednou nedostačující v porovnání se zahraničními strukturami vzdělávání. Proto si vysokoškolský systém v České republice prošel za poslední tři desítky let velkými změnami. *„Změnilo se právní postavení vysokoškolských institucí a jejich vnitřní i vnější řízení, měnil se počet studentů, vznikly nové veřejné, a hlavně soukromé školy“* (Vlk, Drbohlav, Fliegl et al. 2017, s. 24; Průcha, 1999, s. 141).

Od roku 1990 začal platit zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách. Umožnil školám právo na samosprávu. Ve světě se začal používat pojem terciární vzdělávání, který reaguje na vznik neuniverzitních vysokých škol. Mezi největší změny patří nárůst počtu studentů, zájem o studium se zvyšoval mnohem rychleji než kapacita škol. Ale i tak se celkový počet vysokých škol zvýšil třikrát, bylo to způsobeno hlavně vznikem soukromých vysokých škol. Vznik těchto soukromých vysokých škol byl umožněn zákonem č. 111/1998 Sb. (Průcha, 1999, s. 141; Prudký, Pabian a Šima, 2010, s. 14–35; Vlk, Drbohlav, Fliegl et al., 2017, s. 24).

Na přelomu 20. a 21. století byl nástup na vysokou školu ovlivněn socioekonomickým zázemím rodiny a také typem vystudované střední školy. Ačkoliv bez ohledu na sociální původ mají všichni stejné možnosti nejvyššího vzdělávání. Co se týká sociálně ekonomického hlediska, mají na první pohled všichni stejnou možnost, realita hovoří ale o stabilním znevýhodnění nižších sociálních vrstev (Matějů, Straková a Veselý (eds.) 2010, s. 298).

1.1.2 Historie vyšších odborných škol

Vyšší odborné školy (VOŠ) nemají zdaleka tak bohatou historii jako vysoké školy, začaly vznikat až v roce 1991, byly brány jako experimentální typ pomaturitního vzdělávání. Za socialismu tento typ školy neexistoval. Avšak v historii na českém území ve 20.–30. letech minulého století existovala neuniverzitní vysoká škola (odborná škola), která se nazývala Svobodná škola politických nauk v Praze. Nyní od roku 1995 jsou VOŠ samostatným vzdělávacím stupněm, studium trvá dva až tři roky, čtyři roky v případě distančního studia. Studium je ukončeno absolutoriem (Průcha, 1999, s. 145–146; Rejzler a kol., 2002, s. 105).

Tento typ terciárního vzdělávání se rychle rozvíjel s každoročním nárůstem počtu přijímaných studentů. V roce 1998 bylo 168 vyšších odborných škol s 29 566 studenty, z toho více než 12 000 studentů přijatých do prvního ročníku. Okolo 90 % studentů se vzdělávalo v denním studiu, necelých 10 % studovalo při svém zaměstnání (Průcha, 1999, s. 146).

1.2 Struktura terciárního vzdělávacího systému v ČR

Vysoké školy jsou instituce vrcholného vzdělávání společně s vědeckými a uměleckými institucemi. Nabízí vysokoškolské vzdělání, udělují absolventům akademické tituly na základě zákona. Lze je rozdělovat dle odlišných hledisek na:

- univerzitní a neuniverzitní,
- dle vlastnictví na veřejné, soukromé a státní,
- dle typu studia na prezenční, distanční a kombinovaný typ,
- dle studijního programu na bakalářské, magisterské a doktorské (Nahodil a kol., 2014, s. 115).

O úspěšnosti na trhu práce rozhoduje objem a kvalita toho, co může člověk nabídnout. Jedná se o znalosti, dovednosti, dosažené vzdělání a také charakterové rysy, kterými daný jedinec disponuje. Mezi nejčastější požadavky zaměstnavatelů na obsazení nových pracovních míst patří znalost cizích jazyků, práce na počítači, odborné znalosti, flexibilita, asertivita či snaha něčeho dosáhnout (Kuchař, 2007, s. 61; Kaczor, 2013, s. 23).

Nejdříve však studenti musí poslat přihlášku na (vysněnou) vysokou školu a projít přijímacím řízením, které je na každé škole jiné. Lze podat i více přihlášek a poté se rozhodnout na základě určitých kritérií. Následující podkapitola je věnována podmínkám přijetí ke studiu.

1.2.1 Podmínky přijetí ke studiu

Podmínkou k přijetí na vysokou školu je získání středního vzdělání zakončené maturitní zkouškou a také splnění požadavků k přijetí, které má každá instituce nastavené individuálně. Obvyklá forma je písemný test či ústní pohovor, prospěch ze střední školy, někde také zdravotní způsobilost, ale také podobnost studijního programu u navazujícího magisterského studia. K přijetí do magisterského programu musí být řádné ukončení bakalářského studia. Děkan fakulty rozhoduje o přijetí či nepřijetí ke studiu. Na základě určeného vnitřního předpisu rozhoduje orgán na soukromé škole. Proti rozhodnutí o nepřijetí se lze odvolat (Průcha, 1999, s. 156; § 49–50 zákona č. 111/1998 Sb.).

1.2.2 Studijní programy

Studium na vysokých školách se realizuje ve studijních programech. Forma studia může být prezenční či kombinovaná. Převážná část studentů studuje v prezenční formě (76 %), zbývajících 24 % má kombinovanou formu studia (Vlk, Drbohlav, Fliegl et al., 2017, s. 25).

Vysoké školy na základě zákona č. 111/1998 Sb. poskytují bakalářské, magisterské a doktorské studijní programy. Bakalářské studium má studenty připravit na budoucí profesi či na navazující magisterské studium. V délce 3 až 4 let končí státní závěrečnou zkouškou, která zahrnuje obhajobu bakalářské práce. Po absolvování bakalářského studia studenti získávají titul „bakalář“, zkráceně Bc., v oblasti umění „bakalář umění“, zkrácen BcA. Magisterské studium obvykle navazuje na bakalářské, poté studium trvá dva až tři roky. Absolventi získávají různé akademické tituly v souvislosti s jejich oblastí studia: Ing., MUDr., Mgr. aj. (Vlk, Drbohlav, Fliegl et al., 2017, s. 24; § 45–46 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb.).

1.2.3 Vyšší odborné školy

Zákon č. 561/2004 uvádí, že „*Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělávání a praktickou přípravu pro výkon náročných povolání*“ (§ 92 odstavec 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

VOŠ obvykle realizují dvou až čtyřleté programy (včetně odborné praxe), které směřují k přípravě ke konkrétnímu povolání, anebo slouží jako příprava k vysokoškolskému studiu. Jsou tedy zpravidla kratší a více prakticky zaměřené. Významnou částí studia je dlouhodobá praxe. Před třemi desítkami let v bývalém československém vzdělávacím systému tento sektor

neexistoval. Okolo roku 1991 začaly vznikat vyšší odborné školy, které byly oficiálně stvrzeny zákonem č. 258/96 Sb. a vyhláškou MŠMT ČR č. 265/96, kde byly stanoveny detaily ohledně studia (Průcha, 1999, s.145–146).

Absolventi těchto škol mají odbornou kvalifikaci v mnoha speciálních oborech, které převážně navazují na studium na středních odborných školách. Jako příklad oborů lze uvést: diplomovaná dentální hygienistka, diplomovaný oční optik, řezbářství a restaurování dřeva aj. (Průcha, 1999, s. 146).

Lidé studují vysoké školy, protože očekávají, že jim to přinese určitý přínos do života. V následující podkapitole jsou charakterizovány přínosy tohoto vzdělávání dle Bílé knihy terciárního vzdělávání (2008), samozřejmě některé mohou být v praxi diskutabilní, protože ne vždy a ne všechny přínosy bývají splněny, velmi záleží na jednotlivci, jak je schopen využít svůj potenciál a vzdělání.

1.3 Přínosy terciárního vzdělávání

Matějů et al. (2008, s. 7) uvádí, že terciární vzdělávání přispívá k sociálnímu a ekonomickému rozvoji, což zahrnuje čtyři hlavní oblasti:

- a) rozvoj lidského kapitálu (hlavně pomocí vzdělávání),
- b) budování znalostní základny (hlavně pomocí výzkumu),
- c) rozšíření a aplikace znalostí (pomocí interakce s těmi, kteří znalostí využívají),
- d) uchování znalostí; (Matějů et al., 2008, s. 7–8).

Jasně je, že z přínosů pro jednotlivce čerpá i společnost. Institute for Higher Education Policy (1998) např. uvádí:

Tabulka 1: Přínosy terciárního vzdělávání

Přínos	Pro jednotlivce	Pro společnost
Ekonomický	Vyšší mzda	Větší produktivita
	Zaměstnanost	Národní a regionální rozvoj
	Vyšší úspory	Snížené nároky na vládní podporu
	Lepší pracovní podmínky	Zvýšená spotřeba
	Osobní a profesní mobilita	Vyšší potenciál na přeměnu z průmyslové na znalostní společnost
Sociální	Zvýšená kvalita života pro jednotlivce i potomky	Budování národní identity a rozvoj vůdčích schopností
	Lepší rozhodování	Demokratická participace, zvýšení konsensu, vnímání, že společnost je založena na spravedlnosti a příležitosti pro všechny
	Zvýšení osobního statusu	Sociální mobilita
	Zvýšení vzdělávacích příležitostí	Zvýšení sociální koheze a snížení zločinnosti
	Zdravější životní styl a vyšší naděje dožití	Zlepšení zdraví
		Zlepšení základního a středního vzdělání

Zdroj: Zpracováno dle (Matějů et al., 2008, s. 8)

1.4 Typy vysokých škol

V České republice se vyskytují tři typy vysokých škol. Jsou to veřejné, soukromé a státní vysoké školy. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy přerozděluje prostředky ze státního rozpočtu individuálně těmto školám, dochází i ke kontrole využití prostředků. K září 2019 funguje dvacet šest veřejných vysokých škol, dvě státní vysoké školy a třicet čtyři soukromých, což je dohromady šedesát dva vysokých škol. Z tabulky 2 lze vyčíst, že počet veřejných a státních vysokých škol se v čase nemění. Mění se pouze počet soukromých vysokých škol, kterých je v České republice nejvíce (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2019; § 87 odst. 1 písmene d zákona č. 111/1998 Sb.)

1.4.1 Veřejné vysoké školy

Veřejné vysoké školy se zřizují a ruší na základě zákona. Největší část příjmů představují příspěvky ze státního rozpočtu, výnosy z majetku, dotace ze státního rozpočtu aj. Do působnosti veřejných vysokých škol mohou zasahovat státní orgány, ale jen v rámci podmínek stanovených zákonem. Tento typ školy nevybírá školné, ale může vybírat povinné poplatky spojené se studiem, které lze snížit, prominout či posunout termín splatnosti, kdy se přihlédne ke studijnímu prospěchu a sociální situaci, v níž se student nachází (Rektořík a kol., 2002, s. 109; § 5 odst. 1, § 6 odst. 3 a § 18 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb.).

1.4.2 Soukromé vysoké školy

Tyto školy jsou právnické osoby mající sídlo v České republice, které působí na základě státního souhlasu od ministerstva. Zajišťují si finanční prostředky zejména samy, ale přijímají i státní dotace. Velmi výraznou částí příjmů jsou právě poplatky spojené se studiem získávané ze školného. Výši poplatků si škola určuje sama na základě svého vnitřního předpisu (Rektořík akolektiv, 2002, s. 109–110).

1.4.3 Státní vysoké školy

V České republice se nachází pouze dvě školy tohoto typu, a to Policejní akademie v Praze a Univerzita obrany v Brně. Představují organizační složky státu Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra. Školy jsou řízeny a financovány příslušnými ministerstvy. Vychovávají odborníky především pro ozbrojené síly a pro Policii ČR, ale také studenty, kteří se nenachází

v činné službě či nepracují pro Policii ČR (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2019; § 94–95 zákona č. 111/1998 Sb.).

Tabulka 2: Vývoj počtu VŠ v letech 1990–2019

Rok	1990	2005	2010	2011	2014	2015	2016	2018	2019
Veřejné	24	25	26	26	26	26	26	26	26
Soukromé	-	38	43	43	43	40	39	36	34
Státní	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Celkem	24	65	71	71	71	68	67	64	62

Zdroj: Vlastní zpracování dle (ČSÚ, 2019)

Velmi významná institucionální změna v terciárním vzdělávání v České republice je vznik a přibývání počtu soukromých vysokých škol po roce 1990. To přispělo k růstu počtu studentů, ale stále převažuje vzdělávání ve veřejných (a státních) vysokých školách (Prudký, 2014, s. 55).

Zatímco v roce 1990 se nevyskytovaly žádné soukromé a státní vysoké školy, v roce 2005 už existovalo třicet osm soukromých a dvě státní vysoké školy. V roce 2019 je to dokonce 34 soukromých a dvě státní vysoké školy.

V rámci této práce proběhlo dotazníkové šetření na Univerzitě Pardubice a Hradec Králové, proto jsou věnovány další dvě podkapitoly těmto univerzitám.

1.5 Univerzita Pardubice

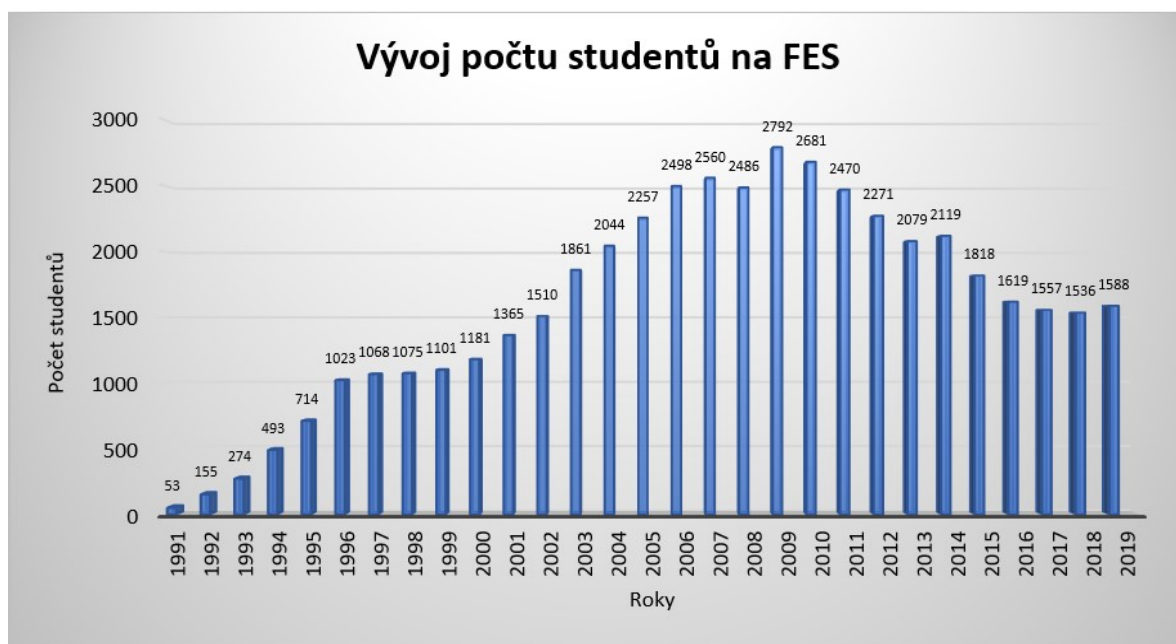
Univerzita Pardubice (UPCE) byla zřízena po skončení druhé světové války, ale oficiálně vznikla až 27. června 1950. Na začátku roku 1991 přijala vysoká škola nový statut a stala se univerzitou s dvěma zřízenými fakultami: dosavadní fakulta chemicko-technologická a nová fakulta ekonomicko-správní, dříve fakulta územní správy. V roce 1993 se k nim připojila Dopravní fakulta Jana Pernera, v roce 2001 fakulta filozofická, dříve fakulta humanitních studií. Fakulta restaurování vznikla v červenci 2005, v roce 2007 byla založena fakulta zdravotnických studií (dříve Ústav zdravotnických studií 2002–2006) a až v roce 2008 vznikla poslední fakulta elektrotechniky a informatiky (dříve Ústav elektrotechniky a informatiky 2002–2007). Univerzita se může pyšnit kampusem, který má vše na jednom místě, univerzitní knihovnu, ke které byla v roce 1999 připojena aula s posluchárnami, dále menzu, tedy školní jídelnu s bufetem a také se školní kavárnou. Pro mnoho studentů jsou lákadlem zdejší studentské bary (Univerzita Pardubice, 2010).

1.5.1 FES

Fakulta ekonomicko-správní je druhou nejstarší ze sedmi fakult UPCE. Vznikla v roce 1991. Z iniciativy Svazu měst a obcí se zrodila myšlenka na vznik nové fakulty, která by připravila studenty na systém veřejné správy. V roce 1991 začalo vyučování s 53 studenty a v roce 1994 první studenti dokončili bakalářské studium, bylo jich tehdy 48. V roce 1992 začala fakulta sídlit ve své vlastní budově se třinácti podlažími, budova se nazývá EA. Nachází se zde klasické učebny, počítačové, multimediální učebny, pracovny doktorandů, redaktorů časopisu, akademických pracovníků aj. Na více jak dvaceti oborech zde studuje v současné době přibližně 1 600 studentů (Kraftová, Kynclová, Charburský, 2016, s. 3 a 8).

1.5.2 Vývoj počtu studentů na FES

Z grafu vývoje počtu studentů na FES je zřejmé, že nejvyšší počet studentů, více než 2,5 tisíce, byl okolo roku 2009. Bylo to způsobeno reakcí fakulty na celospolečenskou výzvu na zvyšování počtu absolventů s terciárním vzděláním. Fakulta vytvořila různorodé studijní programy a obory. Je možné, že za to mohl i populační rozkvět. V posledních letech se počet studentů snížil nejen z důvodu demografického poklesu okolo roku 1996 až 2000, ale také kvůli převýšení nabídky vysokoškolského studia v České republice nad poptávkou (Kraftová, Kynclová, Charburský, 2016, s. 12).

Obrázek 1: Vývoj počtu studentů na FES

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat MŠMT (2019) a (Kraftová, Kynclová, Charburský, 2016, s. 12)

Další podkapitola je věnována Univerzitě Hradec Králové, konkrétně fakultě informatiky a managementu, na které také proběhlo dotazníkové šetření v rámci této práce.

1.6 Univerzita Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové je vysoká škola univerzitního typu, přesněji veřejná vysoká škola, vznikla v roce 1959 a nachází se v moderním kampusu, který je nedaleko historického centra města. Univerzita udržuje vazby s mnoha mezinárodními institucemi a posílá studenty na studijní pobyty do zahraničí. Může se pyšnit univerzitní knihovnou, galerií výtvarného umění, přednáškovými sály, seminárními a počítačovými učebnami, jídelnami aj. Skládá ze čtyř fakult: pedagogické, filozofické, přírodovědecké a fakulty informatiky a managementu (Univerzita Hradec Králové, 2020; Vysoké školy, 2020).

1.6.1 FIM

Fakulta informatiky a managementu se skládá ze šesti kateder. A to z katedry ekonomie, informačních technologií, informatiky a kvantitativních metod, managementu, rekreologie a cestovního ruchu. Ve třech studijních programech zde studuje přibližně 1 800 studentů. Součástí fakulty je i Institut dalšího vzdělávání, který organizuje různá školení a odborné kurzy jak pro instituce, tak pro firmy a jednotlivce. Fakulta nabízí možnosti studijních pobytů na zahraničních univerzitách (Univerzita Hradec Králové, 2020).

Z těchto dvou univerzit mají studenti široké spektrum oblastí, kde mohou uplatnit své vzdělání, a jednou z nich je oblast veřejného sektoru. Tato práce je zaměřena na studenty, z nichž mohou být zaměstnanci veřejného sektoru. Proto je nutné si přiblížit, co je to veřejný sektor.

2 VEŘEJNÝ SEKTOR

Druhá kapitola je věnována stručnému vymezení veřejného sektoru se zaměřením na oblast školství.

2.1 Vymezení veřejného sektoru

Veřejný sektor je pojem obtížně vymezitelný. Lze ho chápat jako část národního hospodářství, která je z velké části financována z veřejných rozpočtů a uspokojuje zejména kolektivní potřeby společnosti. Jsou zde poskytovány veřejné služby ve veřejném zájmu, je zde zastoupena veřejná kontrola. Veřejný sektor zajišťuje produkci veřejných statků, které by soukromý sektor nenabízel ať už z důvodu, že by se mu to nevyplatilo nebo by nebylo možné vyjádřit užitek. Veřejný sektor se člení na více odvětví. Primární sektor představuje těžební průmysl, zemědělství, lesnictví aj. Sekundární se orientuje na zpracovatelský průmysl toho, co se získalo v primárním sektoru. Terciární poskytuje veškeré služby, které souvisí s hmotnými statky, například slouží k opravě, údržbě aj. Ve dvou zbývajících sektorech jsou služby a prvním z nich je kvartární sektor, což jsou společenské služby, které lidé spotřebovávají dohromady. To je například policie, justice, armáda aj. A kvintární sektor představuje individuální potřeby jako jsou kultura, sport, vzdělávání aj. Veřejný sektor lze dělit podle bloku odvětví, mezi nimiž je blok odvětví rozvoje člověka, kam spadá školství (Rektořík a kolektiv, 2002, s. 12–19).

2.2 Školství jako součást veřejného sektoru

Školství lze definovat jako odbornou soustavu, která je zaměřena na gramotnost a vzdělání obyvatelstva. Spadá do veřejného sektoru, protože zde trh selhává. Školství je považováno za pozitivní externalitu, to znamená, že celá společnost těží ze vzdělání lidí, protože to pozitivně působí na produktivitu lidského kapitálu. Většina lidí se vzdělává v zařízeních, které spravuje veřejná správa a financují veřejné rozpočty (Rektořík a kol., 2002, s. 11; Nahodil a kol., 2014, s. 109).

Dle Nahodila a kolektivu (2014, s. 110): „*Je zde zprostředkující dopad na ekonomický výkon země a možnosti jeho růstu (zejména jeho kvalitativní složky – růstu taženého technologiemi), na mezinárodní konkurenceschopnost ekonomiky – tj. schopnost produkovat statky a služby s vysokou či vyšší přidanou hodnotou; kvalitní a strukturálně vyvážené vzdělání je rovněž předpokladem pro adaptabilitu občanů na změny na trhu práce.*“

Jako si společnost prošla změnami po roce 1989, tak změnami prošlo samozřejmě i školství, které je propojeno s oblastmi života jako je rodina, ekonomika či politika. V České republice už není ve vzdělání pouze monopol státu, ale vznikl i segment soukromých vysokých škol. Státní školy dosáhly právní subjektivitu (autonomie). Čeští studenti mohou studovat v zahraničí v rámci programu Erasmus i díky vstupu do Evropské unie (Nahodil a kol., 2014, s. 111; Rektořík a kol., 2002, s. 101).

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy rozčleňuje prostředky ze státního rozpočtu vysokým školám individuálně. Je zde zastoupena kontrola využití prostředků (Rektořík a kol., 2002, s. 107).

Z ekonomického hlediska je poskytování vzdělávání službou. Celkové vzdělání lze považovat za typický veřejný statek. Vzdělávání ale rozhodně není čistě veřejný statek, ale spíše je smíšeným statkem. Na trhu je nabízeno vzdělání, které se stále více mění na spotřební statek, což je zejména profesní vzdělávání. Vzdělání ve škole lze považovat za investiční statek, protože přináší studentu příjem. Základní vzdělání je považováno za paternalistický statek (statek pod ochranou), stát nařizuje spotřebitelům spotřebu, což znamená, že je povinná školní docházka na základní škole. Je ale každého volba, jestli si zvolí další vzdělání v podobě střední a vysoké školy. Samozřejmě tady ale nastává chvíle, kdy je možné kohokoli vyloučit ze vzdělávání. Vyloučení je možné i z důvodu přetížení kapacity. A některé vysoké školy, například soukromé, vylučují ty, kteří nemají na školné. Tyto školy ale také dostávají příspěvky z veřejných prostředků. Ale samozřejmě, když chce jedinec absolvovat veřejnou vysokou školu, i tak musí mít nějaké finanční prostředky. Navíc jsou zde poplatky spojené se studiem, které se mohou snížit či prominout v ohledu na prospěchové stipendium či sociální situaci studenta (Rektořík a kol., 2002, s. 109–111; Mužík, 2012, s. 130).

K absolvování vysoké školy nestačí pouze znalosti, dovednosti a finanční prostředky, ale také je pro studium na vysoké škole velmi důležitá motivace studentů. Nejen ta počáteční, ale také v průběhu studia. Pro vypracování této bakalářské práce bylo zapotřebí získat teoretické znalosti o motivaci lidského chování. Zkoumání lidského chování je jedním z nejsložitějších úkolů a na toto téma proběhlo již mnoho výzkumů.

3 MOTIVACE

Vliv na dosažené vzdělání má samozřejmě rodinné zázemí, obzvláště úroveň vzdělání a profese rodičů, ale také jejich sociální kapitál a finanční podpora. Tyto skutečnosti, společně s podporou či nepodporou od rodiny, školy či konkrétních učitelů, mají vliv na to nejpodstatnější, a tím je motivace a zájem jedince o vzdělání z vlastních úmyslů (Zelenka, 2008, s. 3–4).

3.1 Základy motivace lidského chování

Dle Říčana je „*motivace souhrnné označení pro motivy a jejich působení.*“ Pojem motiv pochází z latiny, přičemž *motus* znamená pohyb. Motivы představují faktory, které uvádí do pohybu aktivitu nebo proces, směřují lidské chování k určitému cíli, určují úsilí, které jedinec vyvine k dosažení cíle a také délku trvání činnosti. Motivы také lze vykládat jako osobní příčiny konkrétního chování, které dává chování smysl (Říčan, 2010, s. 96; Vágnerová, 2004, s. 168).

Motivaci lze členit na vnitřní a vnější. V případě vnější motivace jde o to, že jedinec dělá konkrétní činnost s cílem určité odměny. Jako příklad lze uvést studenta, který se učí fyziku proto, aby měl dobré ohodnocení z testů či vyhrál soutěž „AZ-kvíz“. Zato vnitřní motivace spočívá v tom, že činnosti jedince uspokojují bez ohledu na vnější odměnu. Může to být nějaké umělecké tvoření, samostudium či vědecké zkoumání. Například četba časopisu o historii starověkých zemí, o sériových vražích či řešení sudoku pochází z vnitřních impulsů. Dá se to vysvětlit tím, že pro lidi je přirozené hledat nové způsoby trávení času, zvládat těžké věci či překonávat zábrany (Plháková, 2003, s. 383).

Edward Deci, americký psycholog, dělal v 70. letech pokus s vysokoškolskými studenty. Nejdříve nechával skládat puzzle studenty, které to bavilo. Byla to tedy jejich vnitřní motivace. Poté nabídl některým studentům peníze za každý správně poskládaný obraz. Z tohoto pokusu vyplynulo, že studentům se narušila vnitřní motivace kvůli finanční odměně (Plháková, 2003, s. 383).

Z experimentu Edwarda Deciho lze usuzovat, že může být ke škodě, když rodiče své dítě, (vysokoškolského) studenta, posuzují dle studijního prospěchu. Neúmyslně se může snížit touha po vědomostech a tím se studium může spojit s vnější odměnou. Studentům bude chybět vnitřní motivace ke studiu.

Aby bylo možné pochopit příčiny a motivy chování, je nutné charakterizovat některé (vybrané) základní teorie motivace.

3.2 Teorie motivace

Tato podkapitola je věnována hlavním charakteristickým znakům teorií motivací, které interpretují motivy chování.

3.2.1 Humanistická teorie – Maslowova Hierarchie potřeb

Abraham Maslow byl představitel humanistické psychologie, který vytvořil hierarchii lidských potřeb seřazenou dle naléhavosti a posloupnosti. Dle Maslowovy teorie je nutné nejdříve uspokojit základní fyziologické potřeby a až poté jsou lidé otevřeni dalším potřebám. A. Maslow tzv. pyramidu potřeb seřadil následujícím způsobem (Vágnerová, 2004, s. 175).

Obrázek 2: Maslowova pyramida lidských potřeb

Zdroj: Business Animals (2018)

Fyziologické potřeby (základní tělesné) slouží k uspokojení nejzákladnějších lidských potřeb a mají nejvyšší prioritu, protože slouží k přežití jedince. Máme je společné se zvířaty, jsou to potřeby potravy (hlad), vody (žízeň), potřeba kyslíku, tepla, sexu apod. (Říčan, 2010, s. 104; Čáp, Mareš, 2007, s. 146).

Potřeba bezpečí a jistoty tkví v tom, že jedinec hledá jistoty a vyhýbá se hrozbám. U dospělých to může znamenat strach z choroby, války, finanční nejistoty, ale také třeba potřeba stálého zaměstnání či známého prostředí. Fyziologické potřeby a potřebu bezpečí nazval A. Maslow nedostatkové, protože pochází z určitého nedostatku a slouží tedy k přežití (Říčan, 2010, s. 108; Čáp, Mareš, 2007, s. 133–147).

Potřeba sounáležitosti znamená patřit někam a k někomu, do určité sociální skupiny, být přijímán a milován, dále se to projevuje tím, že jednotlivec udržuje kontakt s lidmi, buduje si přátelství. Je to spojené i s rozkvětem sociálních sítí, protože lidé se chtějí více propojovat s ostatními (Říčan, 2010, s. 108; Čáp, Mareš, 2007, s. 133).

Potřeba uznání a úcty znamená, že jedinec má potřebu být druhými oceněn, uznáván, respektován, tím si potvrzuje i svou hodnotu. Na jedincovo sebehodnocení a sebeúctu má vliv sociální hodnocení (Čáp, Mareš, 2007, s. 133).

A poslední potřebou je seberealizace, která vzniká po uspokojení předchozích potřeb. Jedinec uskutečňuje své možnosti a tím si obohacuje osobnost. Ne každý se na tuto úroveň dostane, mezi lidmi jsou velmi velké rozdíly, tudíž někteří jedinci tyto potřeby postrádají. Poznávací a estetická potřeba je zahrnuta v seberealizaci (Čáp, Mareš, 2007, s. 133–134).

3.2.2 Psychoanalytická teorie motivace

Sigmund Freud je považován za zakladatele psychoanalýzy, která usiluje o pochopení opravdových motivů vyjádření lidské psychiky (Cakiirpaloglu, 2012, s. 179).

Dle Vágnerové (2004, s. 172) jsou „*pudy vrozené a směřují k okamžitému, bezprostřednímu a úplnému uspokojení, bez ohledu na okolnosti.*“

Tato teorie se soustředí na pudové tendence. Pud je základní složka, po které se vyvíjí následující motivy. Dle Freuda je jedincovo rozhodování vysoce ovlivněno pudy. Freud je nazval: id (ono = nevědomí), ego (já = vědomí) a superego (svědomí, morálka). Id je část nevědomí, která je poháněna primitivními pudy, například agresivní či sexuální pud. Následně se část id pozměňuje v ego, které je sebezáchovné a pere se s tlaky a požadavky od okolí a může zde nastat odkládání pudového uspokojení. Poslední superego zahrnuje svědomí a dětské iluze. Jsou zde uchovány vzpomínky na konflikty z dětství s rodiči a jinými autoritami (Plháková, 2003, s. 50; Vágnerová, 2004, s. 172).

Lidé se domnívají, že ví, na základě čeho se chovají tak, jak se chovají. Reálně zde ale nejsou nástroje k pochopení podstaty lidského chování. U lidí se vyskytuje jako obranný prostředek racionalizace, kterou si lze obhájit své konání. K tomuto dochází v nevědomí a ovlivňuje to konání a prožívání jedince (Cakiirpaloglu, 2012, s. 179).

Psychoanalýza je smýšlení, že téměř veškeré vnitřní prožitky a vyjádření tkví v tom, že mohou být způsobeny obvykle nevědomými motivy (Plháková, 2005, s. 21).

To tedy například znamená, že studenti mohou studovat školu pro potěšení rodičů, aniž by sami tušili, že je to jedním z důvodů proč jsou na (vysoké) škole.

3.2.3 Behavioristická teorie motivace

Behaviorismus se hlavně v minulosti zaměřoval pouze na experimenty v laboratořích při výzkumu chování zvířat. Tyto získané poznatky nemohly být zobecněny a aplikovány na člověka (Nakonečný, 1997, s. 157).

Behavioristé chápali psychologii jako vědu o chování (behaviour = chování). Znamená to tedy, že věnovali pozornost spíše chování a učení s důrazem na vnější chování. Motivaci vykládají v blízkém spojení s učením, přičemž většina z behavioristů považovala motivaci jako nepotřebnou či zavádějící. Teorie vysvětluje změnu v intenzitě jednání a závisí na určitých podnětech (Čáp, Mareš, 2007, s. 130; Nakonečný, 1997, s. 157).

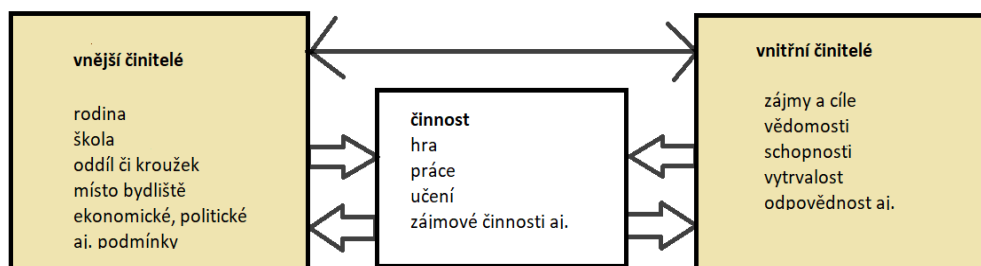
Jedinec v průběhu svého života získává učením kvantum spojů S–R (situace, stimul, podnět – reakce). Díky těmto spojmům se tvoří návyky, které jsou základní složky osobnosti. Chování člověka je chápáno jako reakce na předchozí podněty (Čáp, Mareš, 2007, s. 130).

Behavioristé hlavně v minulosti nesouhlasili s názory vyzdvihujícími význam dědičnosti, spíše dávali důraz na roli výchovy. Podle nich jsou velmi důležité vnější podněty, vlivy prostředí a odměny při osvojování, na základě kterých se jedincům formuje patřičný způsob chování (Čáp, Mareš, 2007, s. 130).

Po vyložení teorií motivace je důležité charakterizovat faktory, které ovlivňují motivaci.

3.3 Faktory ovlivňující motivaci studentů ke studiu na vysoké škole

Na činnost člověka působí vnější a vnitřní činitelé. Na obrázku 3 je graficky znázorněno členění činitelů působících v činnosti.

Obrázek 3: Faktory ovlivňující motivaci studentů

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Čáp, Mareš, 2001, s. 74)

Aby měl student motivaci k určité činnosti, měla by ho bavit (hra) nebo je dobré, když se s ní může pochlubit ostatním či s ní dosáhne nějaké odměny. Na motivaci také působí to, že má student už určité znalosti a umí činnost vykonávat tzn., že už má nějaké potřebné vědomosti, zkušenosti a dovednosti. Také je potřebné mít schopnosti a vlastnosti jako je například vytrvalost či schopnost spolupráce s druhými lidmi (Čáp, Mareš, 2007, s. 74).

3.3.1 Zájem

Čáp a Mareš uvádí, že *„zájem je získaný motiv, který se projevuje kladným emočním vztahem jedince k určité skutečnosti a k určitému druhu činnosti.“* Tím může být zájem o hraní na hudební nástroj, o určitou oblast psychologie apod. Jedinec přenáší svou pozornost na konkrétní aktivitu, která ho uspokojuje a pokud ji nemůže vykonávat, je z toho nespokojený. Konkrétní zájem, jež se vyskytuje u jedince, lze shrnout do souhrnné motivace osobnosti. Zájmy u jedinců se mohou kvalitativně lišit, například tím, že studentův zájem o konkrétní druh hudebního nástroje je v provádění té aktivity, u dalšího jedince je potřeba ocenění například při zvládnutí závodu, u třetího potřeba přátelských vztahů ve skupince (Čáp, Mareš, 2007, s. 149).

3.3.2 Rodina

Vzdělání hraje významnou úlohu v pohledu na rodinné hodnoty a v tom, v jaké rodině lidé žijí. Je fakt, že vzdělanější lidé jsou více tradiční ať už z hlediska postojů či reálného chování. Vysokoškoláci si nemyslí, že manželství je zastaralá instituce a velmi často zastávají názor, že by děti měly přicházet na svět v manželství a měli by zde být zastoupeni oba rodiče. Ženy vysokoškolačky mají děti v pozdějším věku než ženy se základním či středním vzděláním. Proto také není překvapením, že lidé s vysokoškolským vzděláním mají děti v manželství a vychovávají je v úplné rodině. Manželství dvou lidí s vysokoškolským vzděláním je nejstabilnější způsob soužití s nejnižší rozvodovostí (Hamplová, Katrňák (eds.), 2018, s. 86–93).

Důvodem, proč se rozpadají tradiční vzorce chování u lidí s nižším vzděláním, mohou být ekonomické a sociální problémy. Dalšími problémy mohou být nezaměstnanost a neschopnost si udržet pracovní místo u mužů, což pro ženy nemusí být lákavé. Z toho lze vyčíst, že dosažené vzdělání souvisí s tím, jak se formují rodiny, jaká je jejich struktura a hodnoty (Hamplová, Katrňák (eds.), 2018, s. 87 a 183).

3.3.3 Schopnosti

Čáp a Mareš (2007, s. 152) tvrdí, že: „*Schopnosti jsou vlastnosti, které umožňují člověku naučit se určitým činností a dobře je vykonávat.*“

Jsou to různorodé schopnosti, jako například: početní, paměťové, prostorové (prostorové představy), sportovní, umělecké, sociální aj. Dosud se nejvíce zkoumaly schopnosti spojené s myšlením, poznáváním a řešením problémů, tedy zaměřené na inteligenci. Se schopností je spojen také talent, dovednost a kreativita. Mezi lidmi jsou rozdíly v tom, čeho jsou schopni se naučit. V dnešní době se ale také začíná mluvit o sociální inteligenci (Čáp, Mareš, 2007, s. 152).

Vloha je přirozený předpoklad pro rozvoj schopností. Vlohy nejsou považovány za vrozené, ale za vlastnosti rozvinuté. V jaké míře jsou rozvinuté to do určité míry záleží na okolních vlivech prostředí, to znamená jedincův vývoj v závislosti na společenském prostředí, výchově a výuce (Čáp, Mareš, 2007, s. 152).

3.3.4 Intelligence

Vágnerová (2004, s. 122) tvrdí, že: „*Intelligence je psychická vlastnost, která patří do kategorie schopností.*“

Intelligence je myšlení, učení se a pochopení požadavků prostředí. Na základě vrozených dispozic je rozvíjena intelligence, kterou ale lze ovlivnit výchovou a rodinným prostředím. Učení, tj. podnět vnějšího prostředí, také rozvíjí inteligenci (Vágnerová, 2004, s. 123–138).

Intelligence obsahuje schopnost myslet, učit se a na základě pochopení požadavků prostředí se mu účelně přizpůsobit. V dnešní době existuje mnoho testů intelligence. Míra intelligence jako IQ není úplně přesná, ale pouze jakýsi odhad úrovně schopností. Je třeba brát v úvahu i kvalitativní stránku i míry využití (Vágnerová, 2004, s. 141).

Takzvanou obecnou inteligenci lze definovat jako chápavost, důvtipnost nebo něco ve smyslu schopnost číst mezi řádky. Schopnost, která pomáhá orientovat se v nové situaci, kde ještě jedinec nemá zkušenosti, například v nějaké abstraktní operaci se znaky (Říčan, 2010, s. 80–81).

V minulosti se výzkumy na téma IQ věnovaly především logické stránce a vynechávaly emoční a sociální stránku. IQ – inteligenční kvocient byl přijat v roce 1914 (Kohoutek, 2006, s. 68).

Emoční inteligence

Pojem emoční inteligence byl prvně použit v roce 1990. Je to předpoklad k pozitivnímu a většinou stabilnímu prožívání jedince. Důležitou složkou emoční inteligence je odklad uspokojení a ovládnání impulzů. Je to schopnost, díky níž si lidé tvoří a udržují vztahy mezi sebou. Aktivizace pozitivních emocí posiluje motivaci ke konkrétní činnosti, pomáhá odolávat nepohodlným podnětům a zachovává kladné emoce, které vedou ke zdolání konkrétního cíle, to může být například náročná zkouška ve škole (Vágnerová, 2004, s. 160–161).

3.4 Motivy ke studiu

Dle Prudkého (2014, s. 7–8) lze motivaci ke studiu na vysoké škole rozdělit do pěti skupin:

1. rozvoj vzdělanosti, znalostí a schopností,
2. získání vysokoškolského titulu,
3. pokračování v rodinné tradici,
4. získání možnosti dobrého finančního ohodnocení,
5. oddálení praxe (dříve vojny), žít studentským životem (Prudký, 2014, s. 7-8).

U těchto motivů je typické, že se prolínají. Stále se přikládá vyšší váha pro studium na vysoké škole a vysokoškolské vzdělání je často vnímáno jako předpoklad pro blahobyt a úspěch na trhu práce. Formální motivy, blízké motivům hmotným, stále rostou. Postoj ke vzdělanosti a rozvoji osobnosti je stále aktuální. Stále přetrvává motivace „odkládání“ práce či povinností, i když základní vojenská služba už není povinná. Mezi motivy ke studiu je smysl tradice mnohem nižší, než tomu bývalo dříve (Prudký, 2014, s. 8).

Terciární vzdělávání je stále více vnímáno jako motiv pro lepší uplatnění na trhu práce. Jedním z nejsilnějších motivů ke studiu je rozvoj osobnosti. Vysokoškolské vzdělání napomáhá k růstu jedince, zvyšuje samostatnost, a tím zlepšuje kvalitu života (Prudký, 2014, s. 8).

Mnoho odborníků si myslí, že po vystudování by měl jedinec mít motivaci, a především schopnosti se celoživotně vzdělávat. Ke svému školnímu vzdělávání, respektive výchozímu kapitálu, by pracovník měl stále přidávat „svou přidanou hodnotu“, což mohou být další dovednosti, znalosti a zejména schopnost sehnat si podstatné (hlavně odborné) informace, následně je zpracovat a efektivně využít v praxi (Mužík, 2012, s. 146–147).

3.5 Hodnoty jako součást motivace

Je fakt, že lze jen stěží najít teorii motivace, která nebere v potaz hodnoty. Lidská společnost a mezilidské vztahy se řídí hodnotami, což jsou představy, co je správné a co není. Nejsou závislé na speciálních situacích a formulují priority jedinců či skupin. Hodnoty jsou kritéria, na základě nichž lidé hodnotí vše okolo sebe (Prudký, 2014, s. 17; Hamplová, Katrňák (eds.), 2018, s. 137–139).

V dnešní době je vzdělání bráno jako jeden z hlavních faktorů sociálního postavení jedince, a tím pádem má vysoký vliv na preferenci hodnot. Vysoké školy ovlivňují vývoj osobnosti studenta a tím pádem také i vývoj jeho vnitřních hodnot. Ale toto působení je velmi odlišné, například kvůli rozdílným oborům, regionálním rozdílům, dle druhu studia, přístupu ke vzdělávání a výchově, tradic, vlivu institucionálních změn atd. (Prudký, 2014, s. 17 a 91–92; Hamplová, Katrňák (eds.), 2018, s. 137–139).

3.6 Posuzování a rozhodování

Posuzování a rozhodování má za cíl zhodnotit příležitosti a vybrat si v tu chvíli nejvhodnější variantu. Jedno z klíčových rozhodnutí, které lidé ve svém životě dělají je, zda jít studovat vysokou školu a popřípadě jakou. Když se jedinci rozhodnou pro studium, tak si dále volí studijní zaměření a poté se rozhodují, co budou dělat po ukončení školy (Sternberg, 2002, s. 426–427).

Všechna lidská rozhodnutí nebývají vždy dokonalá a objektivní a nemusejí vždycky být logická. Lidé ne vždy zvažují všechny možnosti, raději posuzují jednu za druhou a poté si zvolí tu, která je pro ně jako první přijatelná nebo tu, která je pro ně aspoň trochu uspokojivá s minimální hranicí nároků. Lze se soustředit na jeden atribut (stanovisko) jako kritérium a postupně vylučovat nevyhovující alternativy. Důležitá je informovanost jedinců o všech možnostech (Sternberg, 2002, s. 429–431).

Lze říct, že výběr školy nezáleží pouze na tom, co lidé umí a vědí nyní, ale i na jejich schopnostech se učit. Každý jedinec má jiné podmínky, jinou vrozenou výbavu, ale chce-li opravdu studovat konkrétní školu a je vytrvalý, lze se zdokonalit (Říčan, 2010, s. 75).

4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ (METODOLOGIE)

Aby bylo možné provést analýzu důvodů ke studiu, bylo nutné zrealizovat kvantitativní výzkum. Výzkum byl uskutečněn se studenty Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a také se studenty Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

Podle Gavory (2000, s. 11) je „výzkum *systematický způsob řešení problémů, kterým se rozšiřují hranice vědomostí lidstva. Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, anebo se získávají nové poznatky.*“

4.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, jaké konkrétní důvody (a jak byly důležité) vedly studenty ke studiu na vysoké škole ekonomického zaměření a konkrétně ke studiu oborů, ze kterých mohou být zaměstnanci ve veřejném sektoru. Výzkum zjišťuje, které motivy celkově převládají a také jestli se tyto motivy liší dle pohlaví a stupně studia (bakalářského a magisterského).

Údaje zjištěné z praktické části jsou dány do souvislosti s informacemi z teoretické části. Bylo zjištěno, zda tyto obory byly první volbou studentů nebo se s nimi spokojili, zda to byl jejich úmysl jít studovat či je k tomu vedl někdo jiný, zda pro ně bylo prioritní získat vysokoškolský diplom či se chtěli primárně vzdělávat aj. To vše ovlivnilo jejich výběr zaměření vysoké školy. Existuje několik faktorů, které ovlivňují výběr. Pro tuto práci byly vybrány ty nejrelevantnější dle knihy: Rozvoj osobnosti vysokoškoláků jako součást kvality výuky od Prudkého Libora (2014, s. 7–8). V knize je kapitola motivy ke studiu a je zde shrnuto pět hlavních motivů, které jsou zakomponovány do dotazníku. Je to orientace na vzdělání, na získání vysokoškolského titulu, pokračování v rodinné tradici, úspěch na trhu práce a oddálení pracovních povinností.

4.2 Současný stav výzkumu dané problematiky

Na téma motivace ke studiu studentů vysokých či středních škol bylo zpracováno pár diplomových a bakalářských prací. Touto problematikou se zabýval i Bc. Martin Pakandl, který v roce 2016 napsal bakalářskou práci na téma motivace studentů Humanitních studií ke studiu na Univerzitě Pardubice. Tato práce se také zabývá motivací na Univerzitě Pardubice, ale v rámci Fakulty ekonomicko-správní a Fakulty informatiky a managementu na Univerzitě

Hradec Králové. V praktické části jsou odpovědi na motivy ke studiu současných studentů (Pakandl, 2016).

V roce 2015 proběhlo dotazníkové šetření absolventů Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, kde bylo cílem získat zpětnou vazbu od absolventů. Jedna z otevřených otázek byla na hlavní motivaci pro studium na FES. Z výsledků na tuto otázku vyplynulo, že zlepšení postavení na trhu práce či oborové zaměření nejsou důležitými motivy ke studiu na FES. Hlavním motivem je získání vysokoškolského titulu a také vzdálenost místa bydliště od vysoké školy. Zjištění, že studenti absolvují vysokou školu pro získání vysokoškolského titulu a ne pro získání vzdělání, potvrdily i průběžné rozhovory tvůrců této studie se studenty. Ale proč je motivem vzdálenost vysoké školy od bydliště nelze jednoznačně vysvětlit, protože se s tímto zjištěním tvůrci zatím nesetkali. Zčásti to může být vlivem změn ve společenském životě a změnami životního stylu.

4.3 Stručný popis dotazníku

V této bakalářské práci byla použita metoda dotazníkového šetření, přesněji kvantitativní výzkum. Byl zvolen elektronický dotazník (dotazník viz příloha A) survio pro studenty v řadách Univerzity Pardubice Fakulty ekonomicko-správní a pro Fakultu informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

Dotazník byl sestaven na míru na toto specifické téma, protože nebyl nalezen vhodný dotazník, který by mohl být použit pro účely práce. Po odborné konzultaci s PhDr. Josefem Duplinským, CSc., odborníkem přes dotazníky, byl vytvořen dotazník, který je zaměřen na důvody studia vysokoškolských studentů ekonomického zaměření.

Velká výhoda dotazníkového šetření spočívá ve velkém vzorku dotazovaných. Dotazník byl anonymní a obsahuje 14 uzavřených otázek a dvě otevřené. Skládá se z faktických otázek jako pohlaví a ročník studia respondentů. Další otázky souvisí se subjektivním pohledem na důvody pro studium vysoké školy ekonomického zaměření. Dotazníkové šetření bylo uskutečněno v únoru roku 2020 elektronickou formou.

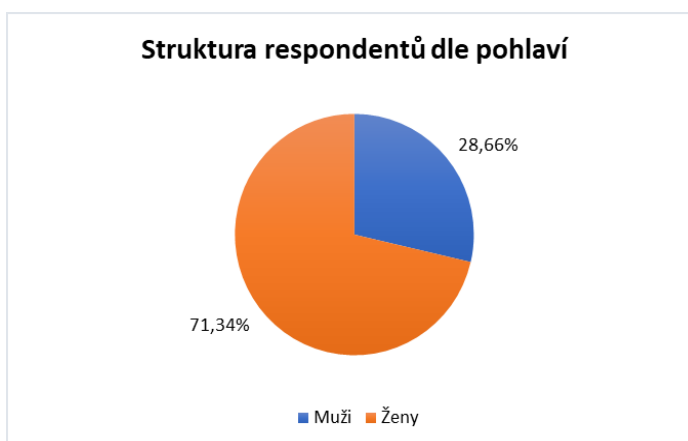
4.4 Výzkumný vzorek

Dotazník zcela dokončilo 164 studentů vysokých škol: 113 studentů z Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a 51 z Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

5 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A INTERPRETACE DAT

5.1 Pohlaví

Dotazník vyplnilo celkem 164 respondentů, z toho převážná většina žen: 71,34 % (tj. 117). Mužů bylo o poznání méně: 28,66 % (tj. 47) respondentů. Shoduje se to s tím, že na těchto školách převažují ženy a jsou ochotnější vyplňovat dotazníky.

Obrázek 4: Struktura respondentů dle pohlaví

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2 Aktuálně studovaný ročník

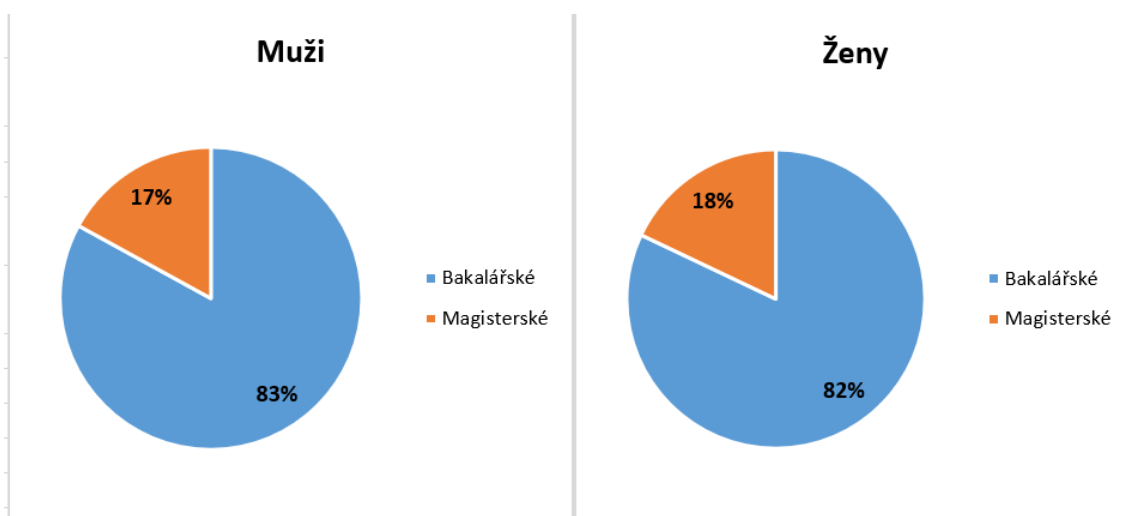
Většina respondentů: 81,71 % (tj. 134) studuje bakalářské studium, zbylých 18,29 % (tj. 30) magisterské studium. Vzorek studentů bakalářského studia je vyšší z důvodu, že na FES a FIM je vyšší počet studentů bakalářského studia než magisterského.

Tabulka 3: Aktuálně studovaný ročník

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Bakalářské	134	81,71 %
Magisterské	30	18,29 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku 5 lze vidět téměř stejné procentuální zastoupení žen a mužů v bakalářském a magisterském studiu. Přičemž žen je více, protože jejich počet je na těchto školách mnohem vyšší.

Obrázek 5: Aktuálně studovaný ročník (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.3 Magisterské studium

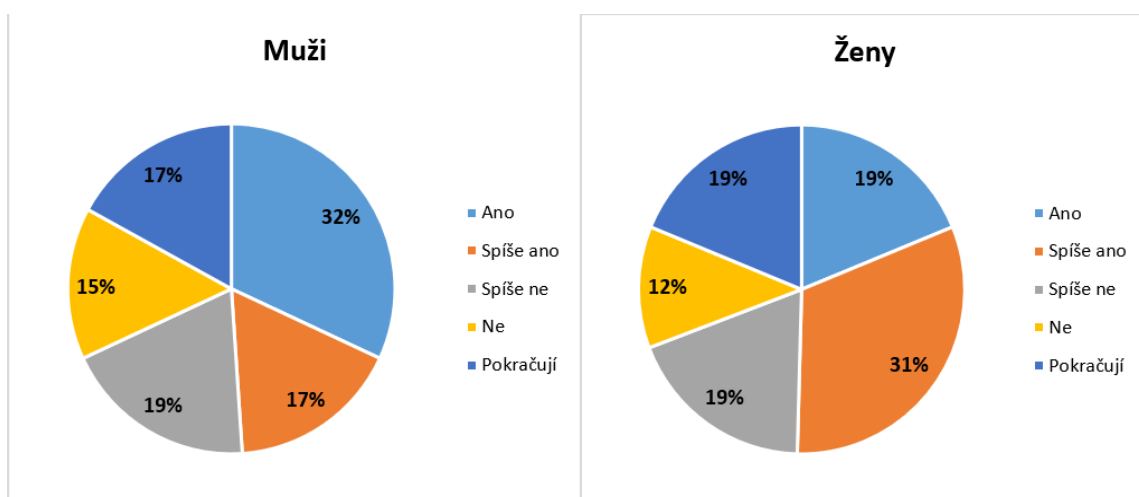
Otázka zněla: „Plánujete pokračovat v magisterském studiu?“ Více než polovina studentů plánuje pokračovat v magisterském studiu, přičemž 27 % z nich je rozhodnuto, 33 % je přikloněno k možnosti pokračovat. Dalších 15 % studentů se rozhodlo, že neplánují pokračovat a 23 % spíše neplánují pokračovat v magisterském studium. Celkem 30 studentů již už studuje magisterské studium.

Tabulka 4: Magisterské studium

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	37	27,61 %
Spíše ano	45	33,58 %
Spíše ne	31	23,14 %
Ne	21	15,67 %
Celkem	134	100 %
Pokračují	30 = 164	

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku číslo 6 je patrné, že muži (32 %) více než ženy (19 %) chtějí pokračovat dále v magisterském studiu. Magisterské studium zvažuje 17 % mužů a 31 % žen. Téměř 18 % mužů a 14 % žen už ale nechce dále pokračovat v magisterském studiu a stačí jim bakalářské. K možnosti, že studenti spíše už nechtějí pokračovat dále se přiklání stejné procentuální složení (19 %) mužů a žen. A v tomto vzorku jsou započítáni všichni studenti, kteří již pokračují v magisterském studiu, z toho je 17 % mužů, u žen je to o 2 % více.

Obrázek 6: Magisterské studium (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.4 Předchozí vysokoškolské studium

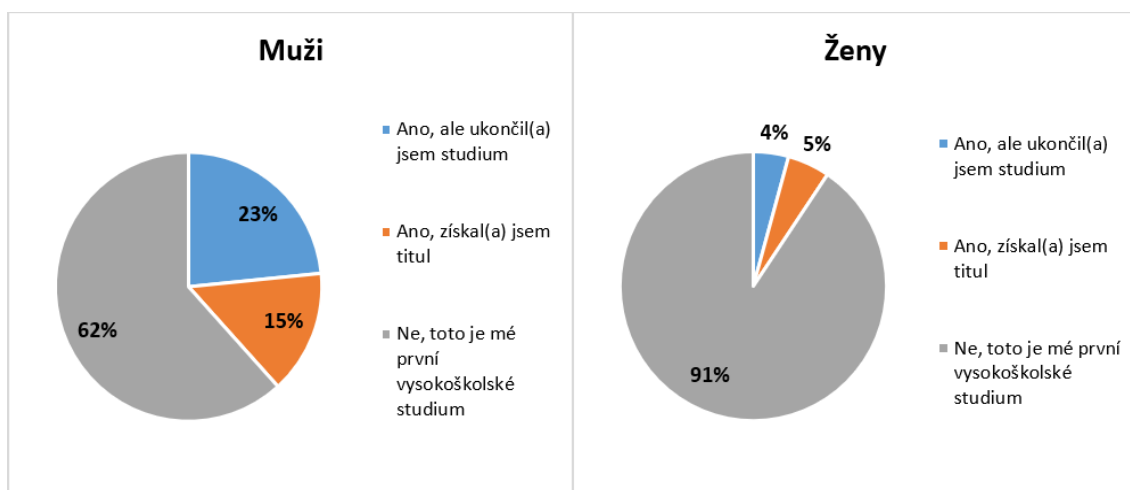
Tato otázka zjišťovala, zda se jedná o úplně první studium či už student byl na jiné vysoké škole. Jestliže už student na nějaké vysoké škole byl, uvědomuje si mnohem více co studium obnáší a více zvažuje výběr zaměření vysoké školy. Celkem 17 % respondentů (tj. 29) před tímto studiem už studovalo na vysoké škole, přičemž 7 % (tj. 13) z nich z tohoto studia získalo titul a 9 % (tj. 16) studií zanechalo. Pro převážnou většinu 82 % (tj. 135) je toto jejich první studium na vysoké škole.

Tabulka 5: Předchozí vysokoškolské studium

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, ale zanechal(a) jsem studium	16	9,76 %
Ano, získal(a) jsem titul	13	7,93 %
Ne, toto je mé první vysokoškolské studium	135	82,31 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Při porovnání odpovědí mužů a žen je zde viditelný rozdíl v tom, že je zde vyšší zastoupení mužů (23 %) než žen (4 %), kteří už dříve studovali nějakou vysokou školu a studia zanechali. Titul z předchozího studia získalo 15 % mužů a 5 % žen. Pro převážnou většinu mužů (62 %) a pro vysoký počet žen (91 %) je to jejich první vysokoškolské studium. Z této tabulky vyplývá, že muži spíše ukončí studium než ženy.

Obrázek 7: Předchozí vysokoškolské studium (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

U této otázky není rozdělení na bakalářské a magisterské studenty, protože studenti magisterského studia už za sebou mají bakalářské studium.

5.5 Zájem o ekonomii

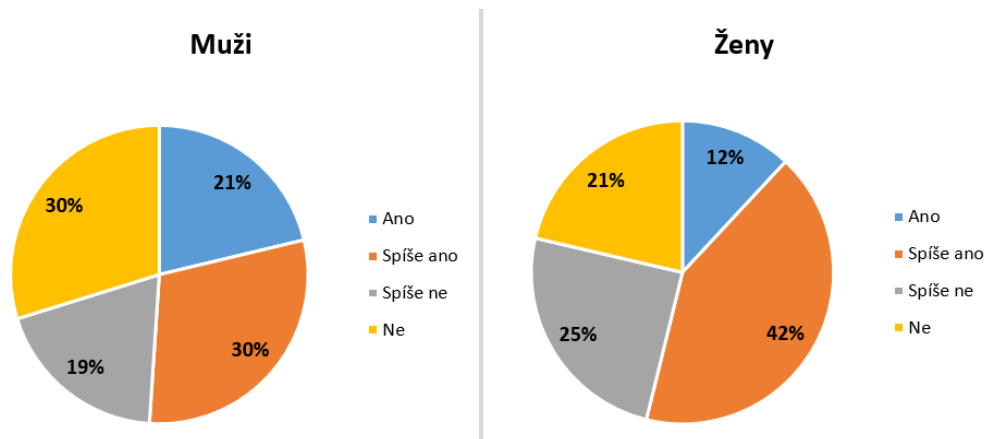
Na úvod v motivech ke studiu měli studenti rozhodnout, zda to byl zejména zájem o ekonomii, proč se rozhodli ke studiu. Téměř 15 % (tj. 24) odpovědělo, že „ano“. „Spíše ano“ bylo odpovědí 38 % respondentů (tj. 63). „Spíše ne“ zvolilo 23 % (tj. 38) a odpověď „ne“ také 23 % (tj. 39). Z této otázky vyplývá, že více než polovina studentů (53 %) měla zájem o ekonomii, což může být potěšující.

Tabulka 6: Zájem o ekonomii

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	24	14,63 %
Spíše ano	63	38,42 %
Spíše ne	38	23,17 %
Ne	39	23,78 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

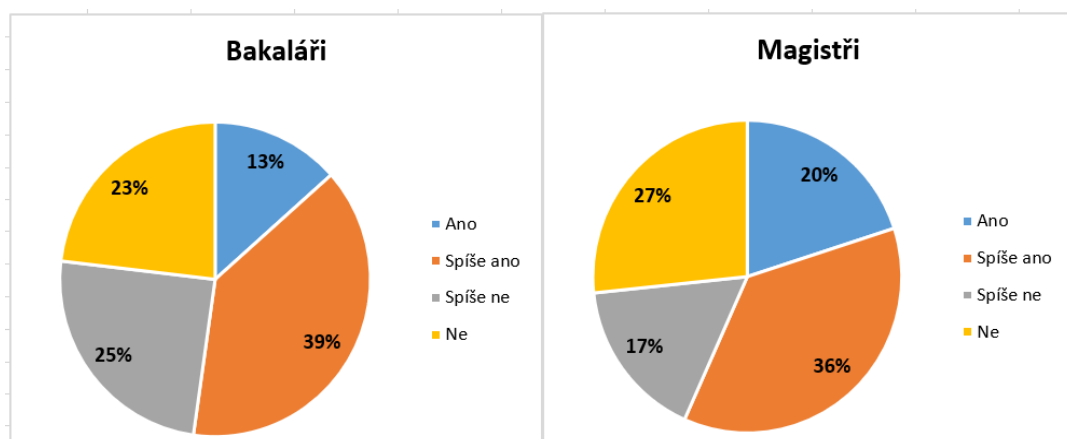
Celkem 21 % mužů zvolilo odpověď „ano“ na otázku, zda zájem o ekonomii byl jedním z důvodů k poslání přihlášky, u žen to bylo téměř o 10 % méně (12 %). Odpověď „spíše ano“ vybralo 30 % mužů a 42 % žen. „Spíše ne“ zvolilo 19 % mužů a 25 % žen. Prvotní zájem o ekonomii nebyl důvodem ke studiu pro 30 % mužů a 21 % žen.

Obrázek 8: Zájem o ekonomii (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro 20 % magisterských a 13 % bakalářských studentů byl zájem o ekonomii jedním z hlavních důvodů, proč se rozhodli ke studiu. Samozřejmě zde může být i zájem o jiné předměty jako jsou například management, cestovní ruch, informatika aj. To je individuální dle výběru oboru. „Spíše ano“ odpovědělo 36 % magistrů a 39 % bakalářů. Pro 17 % magistrů a 25 % bakalářů to spíše nebyl jeden z důvodů a pro 27 % magistrů a 23 % bakalářů to vyloženě nebyl jeden z důvodů pro poslání přihlášky ke studiu. Z těchto výsledků vyplývá, že u studentů magisterského studia je zájem o ekonomii o něco vyšší než u studentů bakalářského studia

Obrázek 9: Zájem o ekonomii (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.6 Specializace studia

Šestá otázka byla otevřená a ptala se na specializaci studia. Specializace by se daly rozdělit na tři hlavní, a to na veřejnou správu, management a IT.

Mezi studenty v magisterském studiu převažují obory Ekonomiky a managementu podniku, Informačního managementu, Regionálního rozvoje, Řízení podniku. U studentů bakalářského studia je to poněkud pestřejší výběr oborů. Mezi nejčastější obory patří Ekonomika a provoz podniku, Ekonomika pro kriminalisty a celníky, Veřejná ekonomika, Veřejná správa, obory týkající se managementu (Management podniku, Informační management, Finanční management, Management cestovního ruchu, Management malých a středních podniků) a obory týkající se informatiky (Informatika ve veřejné správě a Aplikovaná informatika).

U mužů převažují obory týkající se informačních technologií, jinak mají muži a ženy téměř stejné specializace studia a není zde nějaký zásadní rozdíl.

5.7 Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání

Na otázku: „V jaké oblasti po absolvování byste nejraději pracoval(a)?“ byla nejvíce zastoupena odpověď v soukromé sféře a to od 62 % respondentů (tj. 102), dále ve veřejné správě, konkrétně ve státní správě 25 % (tj. 41), v samosprávě 9 % (tj. 15). A pouze 3 % respondentů (tj. 6) by nejraději pracovala v oblasti neziskových organizací.

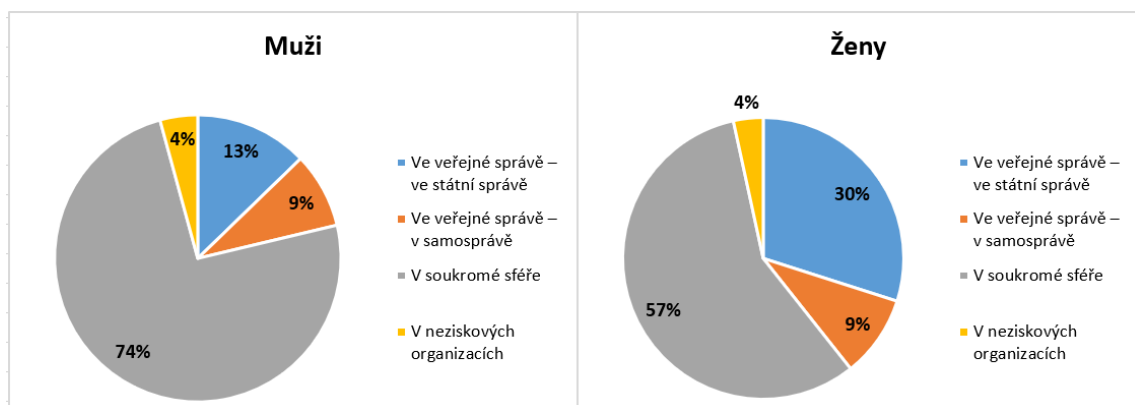
Na tuto otázku navazuje šestnáctá otázka, která se ptá na sféru, ve které si studenti myslí, že se jejich vzdělání uplatní. Bude zajímavé sledovat, zdali se oblast ve které studenti chtějí pracovat shoduje s oblastí, ve které uplatní své budoucí vysokoškolské vzdělání.

Tabulka 7: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ve veřejné správě – ve státní správě	41	25 %
Ve veřejné správě – v samosprávě	15	9,14 %
V soukromé sféře	102	62,2 %
V neziskových organizacích	6	3,66 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

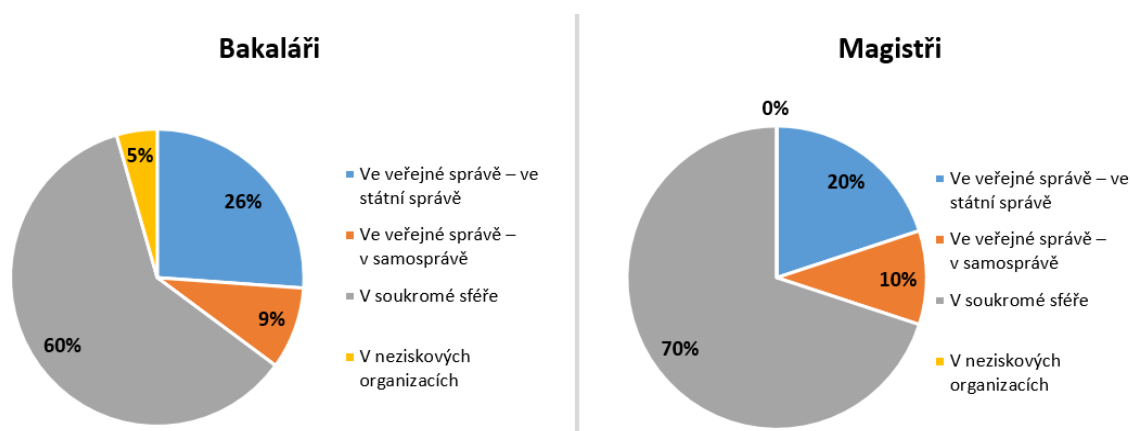
Muži by nejraději po absolvování pracovali v oblasti soukromé sféry (74 %), u žen je to o něco méně (57 %). Druhou nejpočetnější skupinou je oblast státní správy, která ženy (30 %) láká mnohem více než muže (13 %). V oblasti neziskových organizací a samosprávy jsou na tom obě pohlaví poměrně stejně. V neziskových organizacích by nejraději pracovala 4 % mužů a žen, je to tedy nejméně oblíbená oblast. V nepříliš zastoupené oblasti samosprávy by nejraději pracovalo 9 % mužů a žen.

Obrázek 10: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejčastější odpovědí na otázku, kde by studenti vysokých škol nejraději pracovali po absolvování, byla oblast soukromé sféry, u studentů bakalářského studia 60 % a magisterského o 10 % více. Další nejčastější odpovědí byla oblast státní správy a tu zvolilo 26 % studentů bakalářského studia a 20 % magisterského. O něco menší zájem byl o oblast samosprávy, u bakalářů ji zvolilo 8 % a u magistrů 10 % studentů. V neziskových organizacích by z bakalářů pracovalo jen okolo 5 % studentů a ze studentů v magisterském studiu nikdo tuto možnost nevybral.

Obrázek 11: Možnost výběru budoucí oblasti zaměstnání (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.8 Znovu vybrání ekonomického oboru

Záměrem této otázky bylo zjistit, zda by si studenti znovu vybrali obor ekonomického zaměření na vysoké škole. Respondenti tedy nepřímou odpovědí na nynější spokojenost se svým studiem.

Téměř 33 % (tj. 55) studentů by si znovu zvolilo ke studiu obor ekonomického zaměření, „spíše ano“ zvolilo 35 % (tj. 58). Celkem 18 % (tj. 30) by si spíše už obor ekonomického zaměření na vysoké škole nevybralo. A 12 % (tj. 21) by si už vyloženě nevybralo obor tohoto zaměření. Tento výsledek by mohl značit, že je většina studentů (téměř 69 %) se svým zaměřením spokojena.

Tabulka 8: Znovu vybrání ekonomického oboru

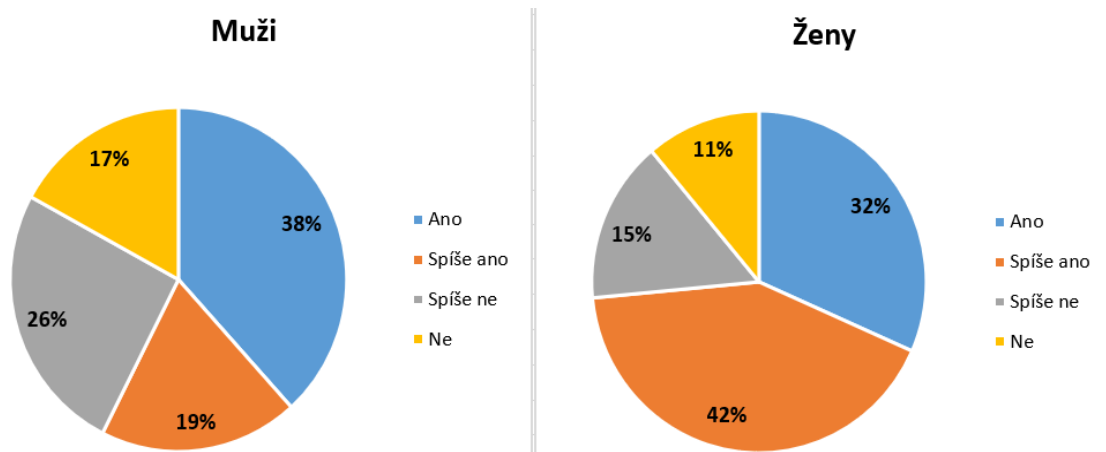
Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	55	33,54 %
Spíše ano	58	35,37 %
Spíše ne	30	18,29 %
Ne	21	12,80 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi nejčastějšími volenými možnostmi mužů a žen bylo „ano“ a „spíše ano“, to naznačuje spokojenost s nynějším ekonomickým zaměřením.

Celých 38 % mužů by si znovu vybralo obor ekonomického zaměření, u žen je to o něco méně, a to 32 %. Nejvíce žen (42 %) by si ho spíše znovu vybralo. U mužů by si ho pravděpodobně opět vybralo pouze 19 %. Zřejmě by si ho nevybralo 26 % mužů a 15 % žen a znovu už by si ho určitě nevybralo 17 % mužů a 11 % žen.

Z odpovědí na tuto otázku vyplynulo, že ženy (74 %) jsou mnohem spokojenější se svým zaměřením než muži (57 %).

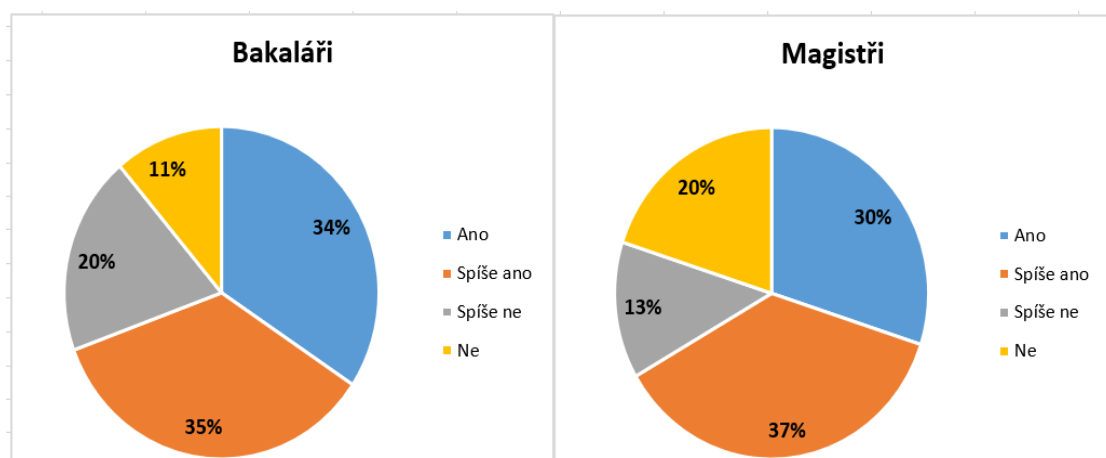

Obrázek 12: Znovu vybrání ekonomického oboru (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Nad znovu vybráním ekonomického oboru by přemýšlelo 34 % bakalářských a 30 % magisterských studentů. O něco méně jistě by nad ním přemýšlelo 35 % bakalářů a 36 % magistrů. Nejspíš by si ho znovu už nevybralo 19 % bakalářů a 13 % magistrů. A 11 % bakalářů a 20 % magistrů by už si ho vyloženě nevybralo.

Je zde nepatrný rozdíl mezi znovu vybráním mezi stupni studia, kdy u bakalářských studentů (69 %) je tendence nepatrně vyšší než u magisterských studentů (66 %).

Obrázek 13: Znovu vybrání ekonomického oboru (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.9 První volba studia

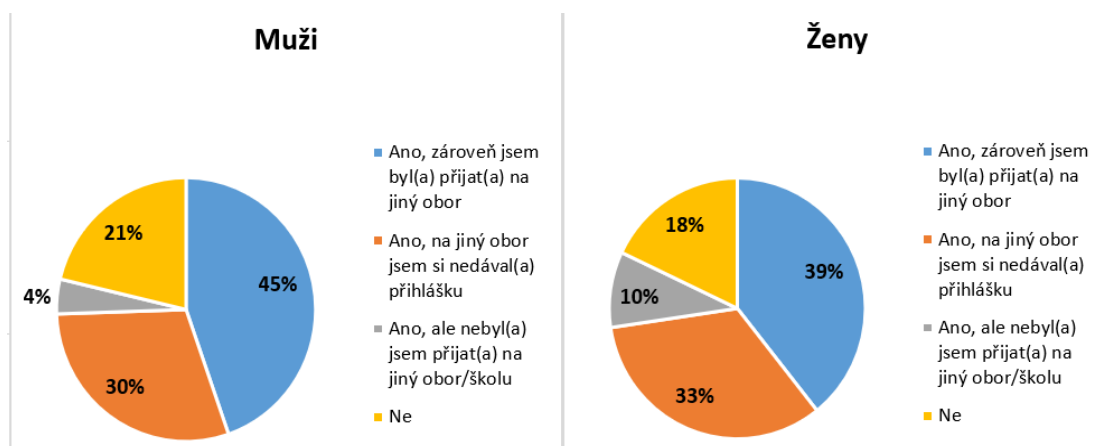
Tato otázka prověřovala, zda byl obor na FES či FIM první volbou studentů a opravdu na něj chtěli nastoupit, či se s ním spokojili jako s další možností. To, že je student na své vysněné vysoké škole, na kterou chtěl jít, je určitě více motivující, než být na škole, se kterou se jedinec pouze spokojil. Pro 81 % (tj. 133) studentů byly tyto školy jejich první volbou. Z čehož 40 % (tj. 67) studentů odpovědělo, že to byla jejich první volba, ale zároveň byli přijati i na jiný obor. Pro 32 % (tj. 53) studentů to byla první volba a nikam jinam přihlášku neposílali. Jen 7 % (tj. 13) studentů to bralo jako první volbu a na jiný obor/školu se nedostali. Zbýlých 18 % (tj. 31) studentů odpovědělo, že to nebyla jejich první volba školy.

Tabulka 9: První volba studia

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano, zároveň jsem byl(a) přijat(a) na jiný obor	67	40,85 %
Ano, na jiný obor jsem si nedával(a) přihlášku	53	32,32 %
Ano, ale nebyl(a) jsem přijat(a) na jiný obor/školu	13	7,93 %
Ne	31	18,90 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Na obrázku 14 je možné vidět, že pro téměř 79 % mužů a 82 % žen bylo toto studium jejich první volbou, přičemž více žen (33 %) oproti mužům (30 %) nedávalo přihlášku na jiný obor/školu. A pro 39 % žen a 45 % mužů bylo toto studium jejich první volbou, ale zároveň byli přijati i na jiný obor/školu. A pro téměř 21 % mužů a 18 % žen toto studium nebylo jejich první volbou, tudíž se museli spokojit se svým konkrétním studiem a s tím, že se třeba nedostali na svou vysněnou vysokou školu či obor.

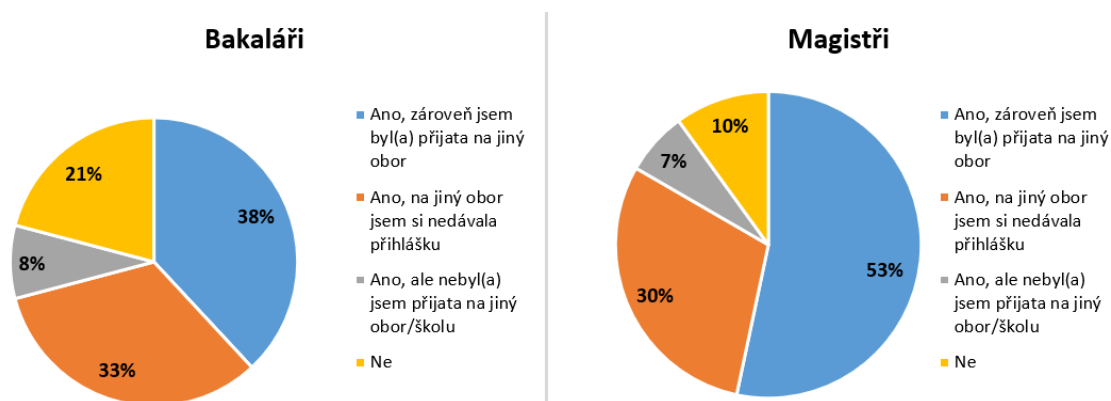

Obrázek 14: První volba studia (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků obrázku 15 je patrné, že pro 90 % magistrů bylo toto studium jejich první volbou, první volbou bylo i pro 79 % bakalářů. Z toho 38 % bakalářských a 53 % magisterských studentů bylo zároveň přijato i na jiný obor/školu. Dokonce 30 % magisterských a 33 % bakalářských studentů si nikam jinam přihlášku neposílalo. Pro 21 % bakalářů a 10 % magistrů to však jejich první volba studia nebyla a museli se spokojit s tímto studiem.

Studenti magisterského studia už absolvovali studium bakalářské, tudíž už mají větší představu o tom, co chtějí studovat a jak se na konkrétní školu dostat.

Obrázek 15: První volba studia (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.10 Snaha vyhnout se určitým předmětům

Otázka, která by se spíše mohla týkat oborů, kde není matematika a podobné předměty byla položena ve formě: „Byl jedním z důvodů, proč jste se rozhodl(a) pro toto studium, snaha vyhnout se českému jazyku či fyzice?“ Někteří studenti se totiž výběrem školy snaží vyhnout určitým předmětům, například matematice. Na Fakultě ekonomicko-správní Pardubice a Fakultě informatiky a managementu Hradec Králové se však matematika vyučuje, ale může zde být snaha vyhnout se jiným předmětům (např. českému jazyku, fyzice, chemii, biologii aj.).

Pouze 6 % (tj. 10) odpovědělo, že to bylo jedním z důvodů pro poslání přihlášky na vysokou školu. „Spíše ano“ odpovědělo 9 % (tj. 16) studentů. Celkem 22 % (tj. 37) studentů zvolilo odpověď „spíše ne“. A pro většinu, konkrétně pro 61 % (tj. 101), studentů to nebyl jeden z důvodů výběru terciárního vzdělávání.

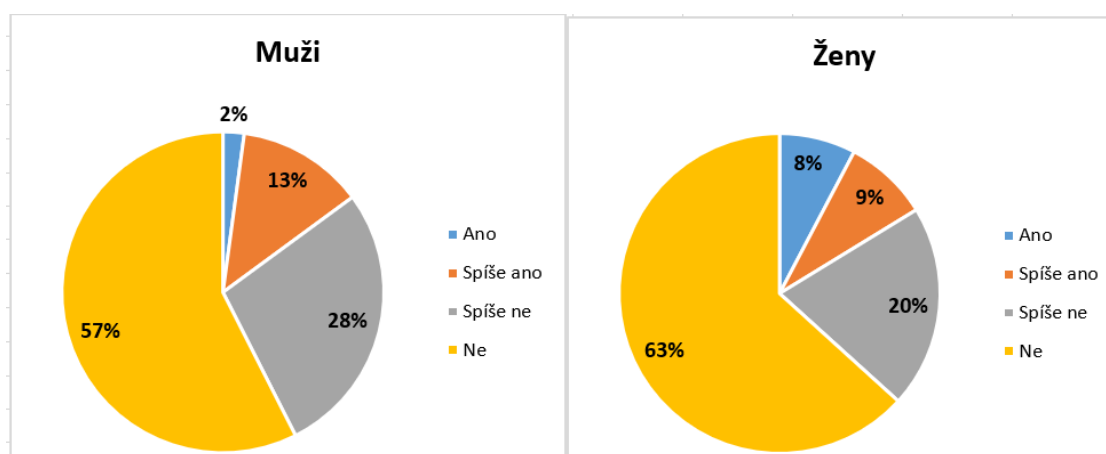
Tabulka 10: Snaha vyhnout se určitým předmětům

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	10	6,10 %
Spíše ano	16	9,76 %
Spíše ne	37	22,56 %
Ne	101	61,58 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Na obrázku 16 je možné vidět, že je zde téměř stejné zastoupení mužů 15 % a žen 17 % ve snaze vyhnout se určitým předmětům. Z toho 8 % žen uvedlo, že to vyhnout se předmětu bylo hlavním důvodem, u mužů pak pouze 2 %. Že to spíše mohl být jeden z důvodů uvedlo 13 % mužů a 9 % žen. Pro 28 % mužů a 20 % žen to spíše nebyl jeden z důvodů ke studiu a 57 % mužů a 63 % žen zvolilo odpověď „ne“, tedy že to nebyl jeden z důvodů ke studiu.

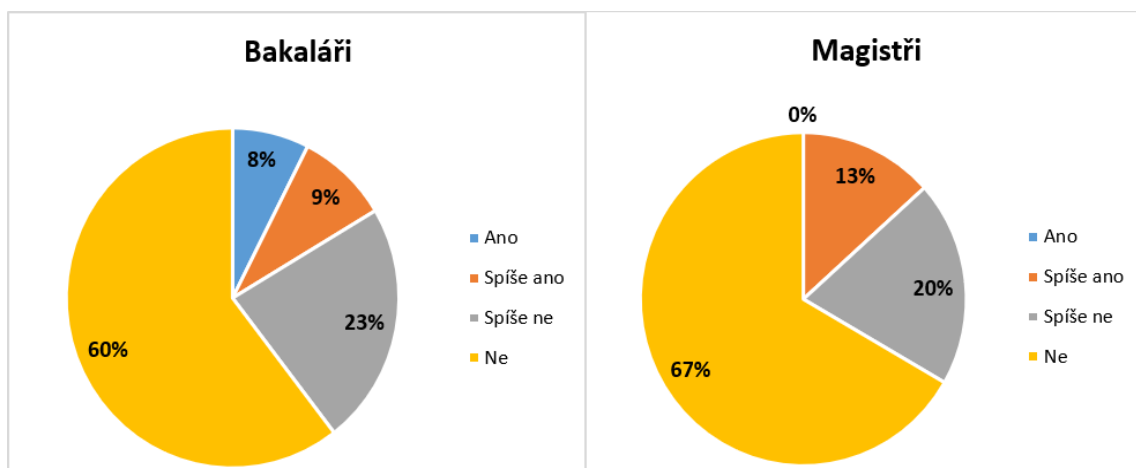
Z těchto výsledků lze říct, že mezi muži a ženami není žádný zásadní rozdíl v tomto důvodu studia.

Obrázek 16: Snaha vyhnout se určitým předmětům (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Nikdo z magisterských studentů nevedl, že by přímo snaha vyhnout se určitým předmětům byla jedním z důvodů ke studiu, u bakalářských studentů tak odpovědělo 8 % z nich. U 9 % bakalářských a 13 % magisterských studentů tahle snaha spíše byla. Pravděpodobně nebyla jedním z důvodů pro 23 % bakalářů a 20 % magistrů. A pro 67 % magistrů a 60 % bakalářů to rozhodně nebyl důvod ke studiu. Lze říct, že pro magistry to určitě nebylo jedním z důvodů ke studiu, ale tento důvod není celkově významný.

Obrázek 17: Snaha vyhnout se určitým předmětům (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.11 Přání rodičů

Podle Prudkého (2014, s. 8) je motiv pokračování v rodinné tradici nižší, než tomu bývalo dříve, ale stále je zde zastoupen. Je možné, že spousta studentů cítilo tlak i celkově od rodiny a známých. Na otázku, zda si přáli rodiče, aby studenti šli na vysokou školu, byla nejčastěji volená možnost „ano“ (55 %, tj. 91). U 34 % (tj. 56) studentů si spíše rodiče přáli, aby dále studovali. Pouze u 4 % (tj. 8) si to rodiče spíše nepřáli a u 5 % (tj. 9) si to vyloženě nepřáli. Z této otázky tedy vyplynulo, že rodiče většiny respondentů si přáli, aby jejich děti studovaly VŠ. Nepřálo si to pouze 10 % rodičů.

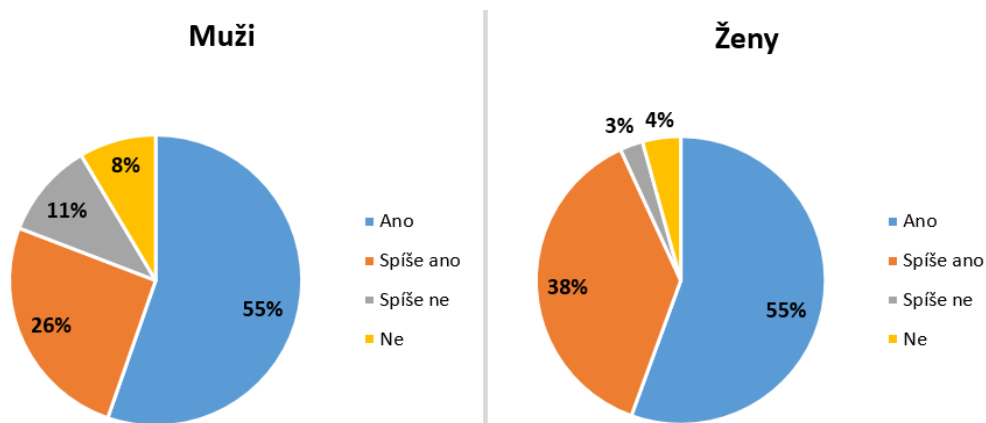
Tabulka 11: Přání rodičů

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	91	55,49 %
Spíše ano	56	34,15 %
Spíše ne	8	4,87 %
Ne	9	5,49 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

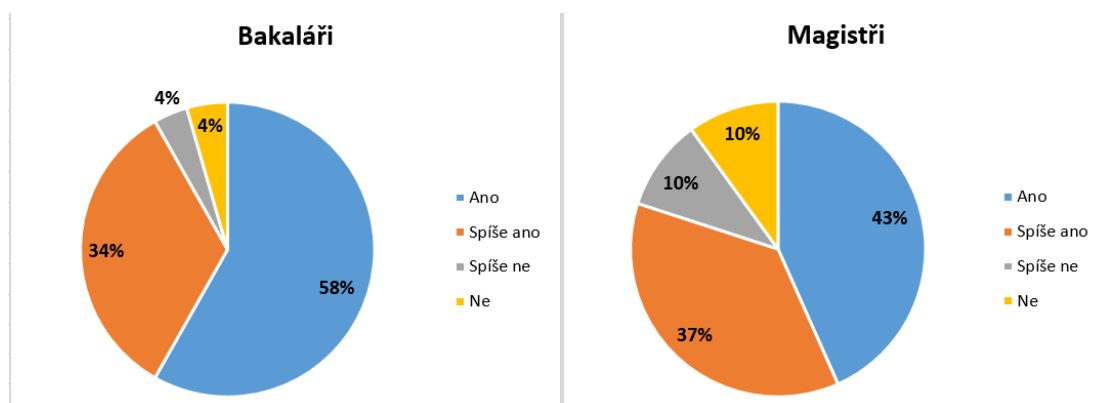
Na obrázku číslo 18 lze vidět, že je stejné procentuální zastoupení, 55 % mužů a žen, jejichž rodiče si vyloženě přáli, aby studovali vysokou školu. Rodiče 26 % mužů a 38 % žen byli k možnosti, že jejich dítě bude studovat VŠ, nakloněni. U 11 % mužů a 3 % žen si to rodiče spíše nepřáli. A vyloženě to nebylo přáním rodičů u 8 % mužů a 4 % žen. Z výsledků vychází, že rodiče žen chtěli o něco více, aby studovaly VŠ než rodiče mužů. Může to být i tím, že na muže je v některých rodinách, ale není to rozhodně pravidlem, vyvíjen tlak, aby si co nejdříve našel práci a osamostatnil se.

Obrázek 18: Přání rodičů (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Rodiče 58 % bakalářských a 43 % magisterských studentů si přáli, aby jejich děti nastoupily na vysokou školu. U 34 % bakalářů a 37 % magistrů byli rodiče spíše nakloněni k možnosti, že by jejich děti nastoupily na VŠ. U 4 % bakalářů a 10 % magistrů si to spíše nepřáli a u 4 % bakalářů a 10 % magistrů si to jejich rodiče vyloženě nepřáli. Z těchto dat lze usuzovat, že rodiče bakalářských studentů si o něco více přáli, aby jejich děti nastoupily na VŠ.

Obrázek 19: Přání rodičů (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.12 Představa vysokoškolského života

Tato otázka se zabývala atraktivitou studentského života, o které je natočena spousta (nejen) amerických filmů. Studenti občas zaslechnou větu, která je nabádá k prodloužení mládí a nespěchání do práce, že pracovat budou přece celý život. Právě proto je zde zkoumán tento důvod. Může se také stát, že jedinec neví, co by měl po střední škole vykonávat za práci a tak se rozhodne pro studování vysoké školy (viz otázka 14).

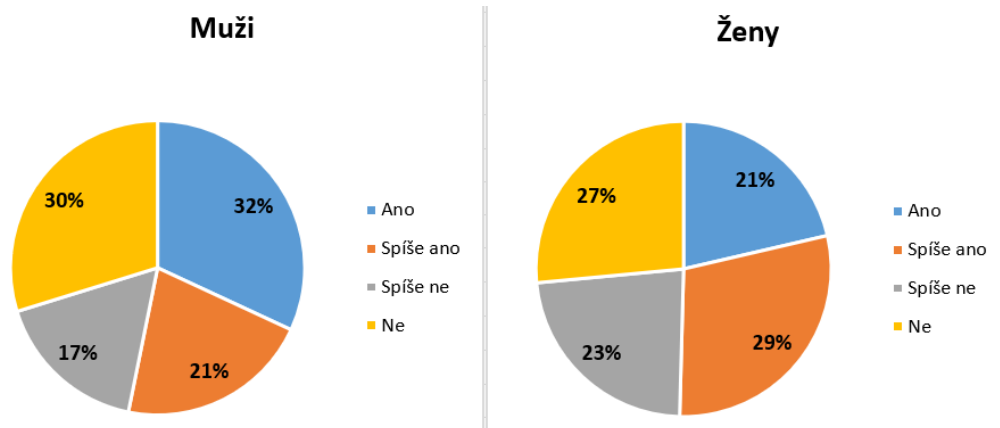
Každý druhý student uvedl, že pro něj byla lákavá představa studentského života. Z toho 28 % (tj. 46) studentů přímo uvedlo, že to bylo jedním z důvodů, proč nastoupili na vysokou školu, 21 % (tj. 35) studentů uvedlo, že to spíše bylo jedním z důvodů. Pro 25 % (tj. 42) studentů to až tak lákavé nebylo a 25 % (tj. 41) studentský život nelákal před vstupem na vysokou školu.

Tabulka 12: Představa vysokoškolského života

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	46	28,05 %
Spíše ano	35	21,34 %
Spíše ne	42	25,61 %
Ne	41	25 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Představa studentského života byla celkově o něco lákavější pro studenty mužského pohlaví (53 %) než pro ženské pohlaví (50 %). Ale také pro více mužů (29 %) než žen (26 %) to nebyl jeden z důvodů, proč se rozhodli studovat vysokou školu ekonomického zaměření. Z toho 32 % mužů a 21 % žen přímo uvedlo, že je lákal studentský život. Celkem 21 % mužů a 29 % žen se přiklonilo k možnosti, že pro ně byl spíše atraktivní studentský život. Ukázalo se, že nebyl atraktivní pro 17 % mužů a 23 % žen. Studentský život rozhodně nebyl důvodem ke studiu pro 30 % mužů a 27 % žen.

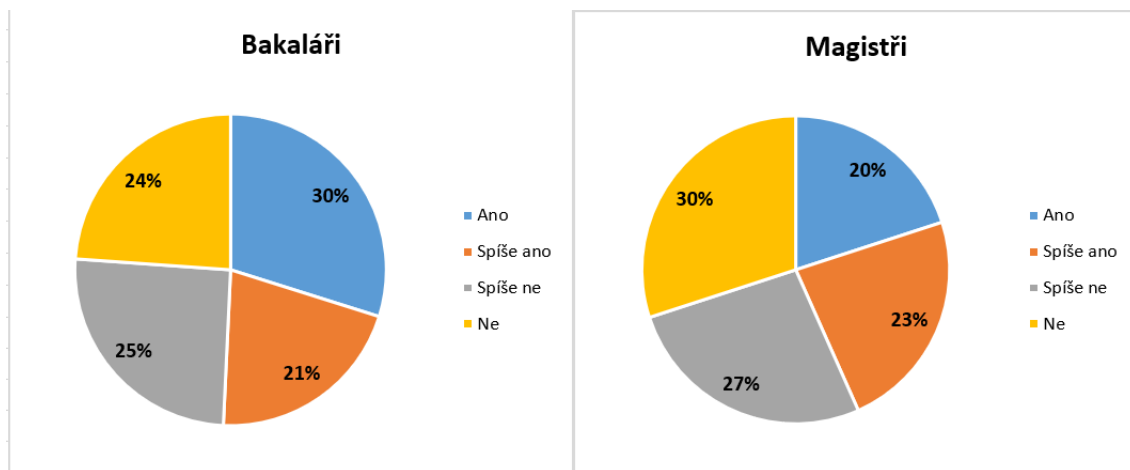

Obrázek 20: Představa vysokoškolského života (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Studenty bakalářského studia celkově mnohem více lákal vysokoškolský život než studenty magisterského studia, kteří už za sebou mají tuto zkušenost v podobě bakalářského studia.

Studentský život byl důvodem pro poslání přihlášky na vysokou školu pro 30 % bakalářů a 20 % magistrů, spíše ho uvádí jako důvod 21 % bakalářů a 23 % magistrů. Představa studentského života pravděpodobně nebyla jedním z důvodů pro 25 % bakalářů a 27 % magistrů a rozhodně nelákala 24 % bakalářských a 30 % magisterských studentů.

Obrázek 21: Představa vysokoškolského života (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.13 Hodnocení potřeby získání titulu (vysokoškolského vzdělání)

Vnímání vysokoškolského vzdělání je důležité, protože když jedinec nevnímá toto vzdělání jako důležité, tak nebude mít ani potřebnou motivaci ho získat. Je také důležité vědět, zda jedinec potřebuje mít vysokoškolské vzdělání pro budoucí vysněné zaměstnání.

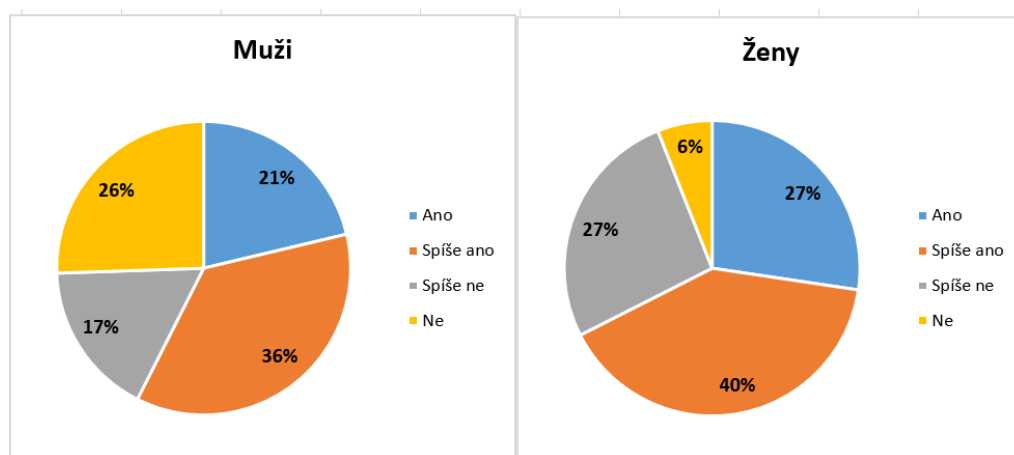
Na otázku, zda si respondenti myslí, že je potřebné získat pro práci v oboru titul odpovědělo 25 % (tj. 42) studentů, že ano. Celkem 39 % (tj. 64) studentů se domnívá, že vysokoškolské vzdělání je patrně potřebné a jako nepřiliš potřebné ho vnímá 23 % (tj. 39). Zbývajících 11 % (tj. 19) studentů se domnívá, že není potřeba ho získat a lze mít práci v oboru i bez něj.

Tabulka 13: Hodnocení potřeby získání titulu

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	42	25,61 %
Spíše ano	64	39,02 %
Spíše ne	39	23,78 %
Ne	19	11,59 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z odpovědí na otázku vnímání potřeby vysokoškolského vzdělání (titulu) vyplývá, že spíše ženy (67 %) než muži (57 %) zastávají názor, že je potřebné pro práci v oboru získat titul. Z toho 21 % mužů a 27 % žen si tedy myslí, že je potřebné získat titul pro práci v oboru. Spíše jako potřebné ho vnímá 36 % mužů a 40 % žen. Pouze 6 % mužů a 26 % žen si nemyslí, že je nutně potřebné. 26 % mužů a 6 % žen si myslí, že není potřebné pro práci v oboru získat titul.

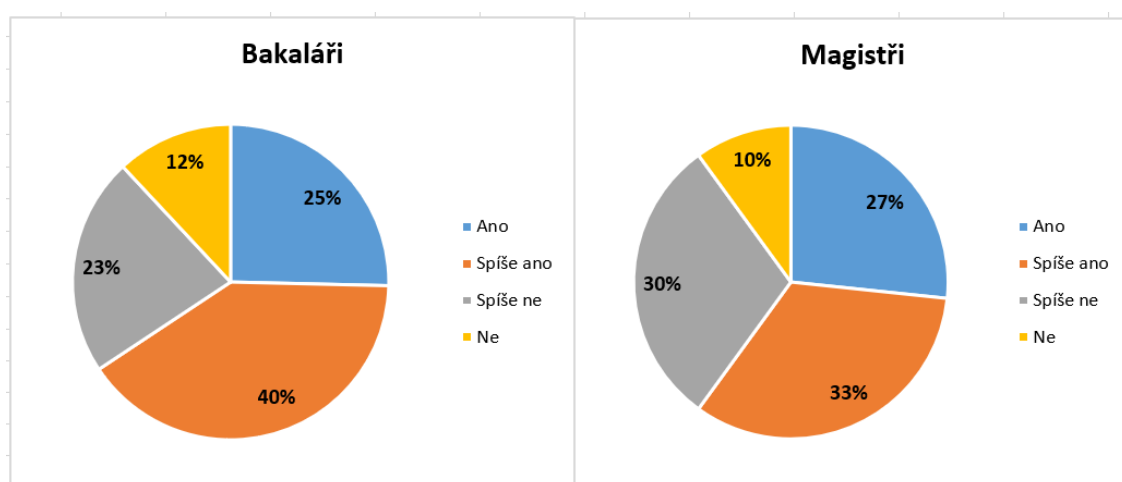

Obrázek 22: Hodnocení potřeby získání titulu (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Přibližně stejný poměr studentů bakalářského (25 %) a magisterského (27 %) studia si myslí, že je to potřebné získat vysokoškolské vzdělání pro práci v oboru. Získání vysokoškolského vzdělání považuje spíše za důležité 40 % bakalářských a 33 % magisterských studentů. Celkem 23 % bakalářů a 30 % magistrů si nemyslí, že je nutné ho získat. Zbýlých 12 % bakalářů a 10 % magistrů zastává názor, že není vůbec nutné získat titul pro práci v oboru.

Celkově si myslí 65 % magistrů a 60 % bakalářů, že je pro práci v oboru důležité získat vysokoškolské vzdělání, mezi bakalářskými a magisterskými studenty v této otázce není významný rozdíl.

Obrázek 23: Hodnocení potřeby získání titulu (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.14 Oddálení vstupu do zaměstnání

Dle Prudkého (2014, s. 8) stále přetrvává motiv odkládání pracovních povinností, může to být způsobeno i tím, že jedinec nemá představu o svém budoucím povolání, a tak jde studovat vysokou školu s tím, že uvidí, kam ho to nasměruje.

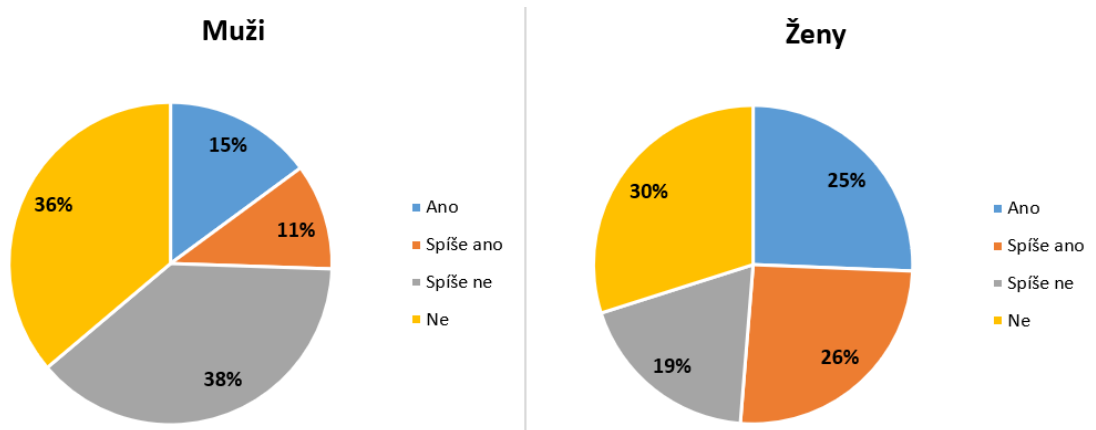
Na otázku, zda byla snaha oddálit vstup do zaměstnání jedním z důvodů, proč se respondenti rozhodli pro studium na vysoké škole, odpověděla téměř polovina z nich, že „ano“ či „spíše ano“. Konkrétně to bylo 22 % (tj. 37) studentů, kteří jako jeden z důvodů ke studiu uvedli oddálení vstupu do zaměstnání, jako méně prioritní důvod to bylo pro 21 % (tj. 35) studentů. K možnosti „spíše ne“ se přiklonilo 24 % respondentů (tj. 40), možnost „ne“ zvolilo 31 % (tj. 52).

Tabulka 14: Oddálení vstupu do zaměstnání

Odpořev'	Absolutní řetnost	Relativní řetnost
Ano	37	22,56 %
Spíše ano	35	21,34 %
Spíše ne	40	24,39 %
Ne	52	31,71 %
Celkem	164	100 %

Zdroj: Vlastní zpracování

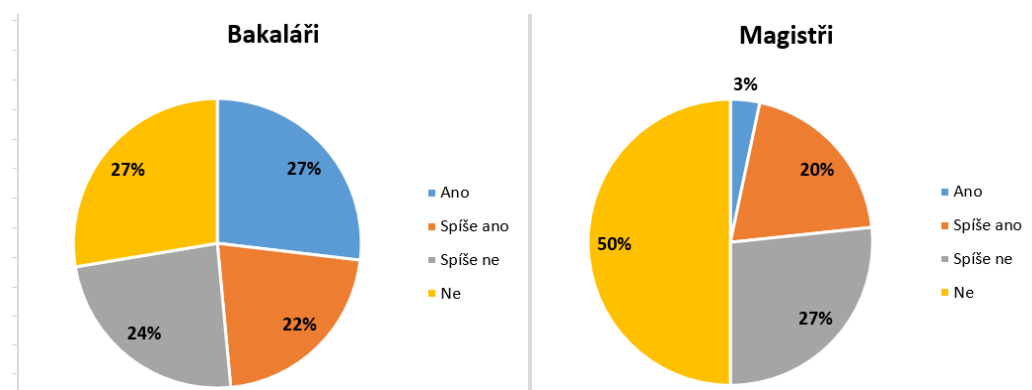
Motiv odkládání pracovní povinnosti je mnohem zřetelnější u řen (51 %) než u mužů (26 %). Přesněji ho jako přednostní důvod uvedlo 15 % mužů a 25 % řen. Za méně důležitý ho považuje 11 % mužů a 26 % řen. U 38 % mužů a 19 % řen motiv odkládání povinnost spíše nebyl jedním z důvodů ke studiu. A pro 36 % mužů a 30 % řen to vyloženě nebyl jeden z důvodů nástupu na vysokou školu ekonomického zaměření.

Obrázek 24: Oddálení vstupu do zaměstnání (muži/řeny)

Zdroj: Vlastní zpracování

Motiv odkládání povinnosti je devětkrát vyšší u studentů bakalářského studia než u magisterského. Přesněji téměř pro 27 % bakalářů a 3 % magistrů bylo oddálení vstupu do zaměstnání jedním z hlavních důvodů nástupu na vysokou školu ekonomického zaměření. „Spíše ano“ zaškrtnulo 21 % bakalářských a 20 % magisterských studentů. Možnost, že to pravděpodobně nebyl důvod ke studiu zvolilo 24 % bakalářů a 27 % magistrů a vyloženě to nebyl motiv pro 27 % bakalářů a 50 % magistrů.

Obrázek 25: Oddálení vstupu do zaměstnání (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.15 Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce

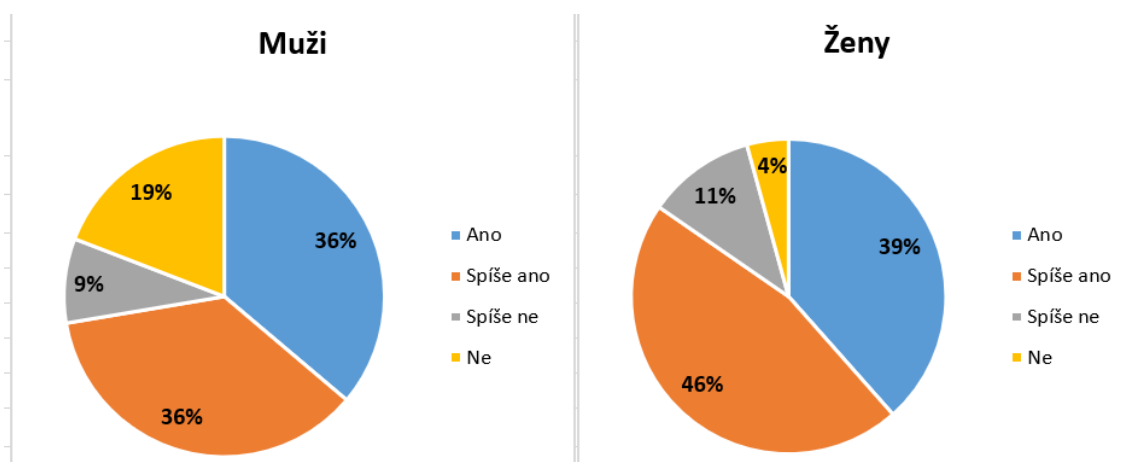
Tato otázka je koncipována podobně jako 13. otázka, která se ptá na subjektivní zhodnocení nutnosti vysokoškolského vzdělání pro práci v oboru. Na tuto 15. otázku jsme se ptali, aby se zjistilo, zda vnímají vysokoškolské vzdělání celkově jako předpoklad k úspěchu na trhu práce, nejen v oboru. Většina respondentů (81 %, tj. 133) vnímá získání titulu (vysokoškolského vzdělání) jako předpoklad úspěchu na trhu práce. Z toho 37 % si to opravdu myslí a 43 % to o něco méně vnímá jako předpoklad k úspěchu na trhu práce. Celkem 10 % (tj. 17) to za zásadní nepovažuje a 8 % (tj. 14) jednoznačně vylučuje, že získání titulu je předpokladem pro úspěch na trhu práce.

Tabulka 15: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	62	37,80 %
Spíše ano	71	43,29 %
Spíše ne	17	10,37 %
Ne	14	8,57 %
Celkem	164	100 %

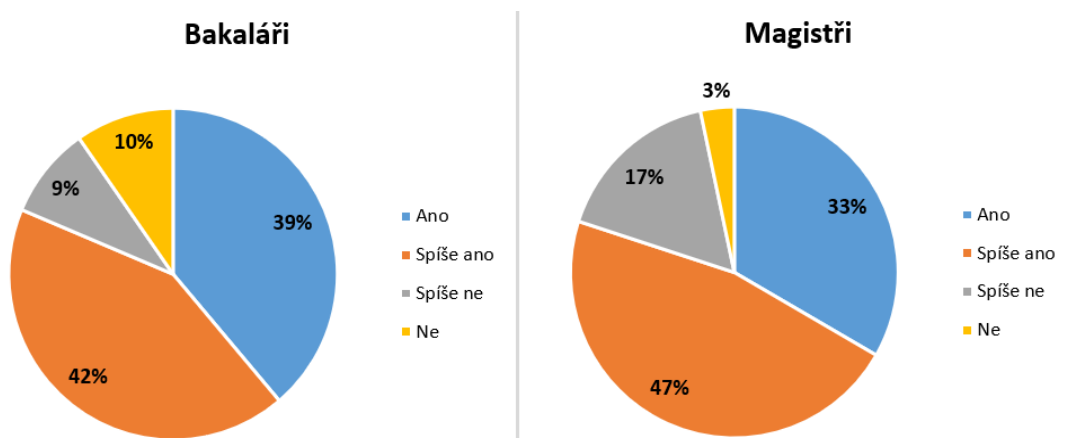
Zdroj: Vlastní zpracování

Téměř stejné procentuální složení mužů (36 %) a žen (39 %) hodnotí vysokoškolské vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce. Spíše jako úspěch ho bere o 10 % více žen (46 %) než mužů (36 %). Úhrnem 9 % mužů a 11 % žen na vysokoškolské vzdělání nehledí jako na a priori jasný předpoklad úspěchu na trhu práce a 19 % mužů a 4 % žen toto vzdělání absolutně nevnímá jako předpoklad k úspěchu. Z výsledků grafů vyplynulo, že ženy více pocítují vysokoškolské vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce.

Obrázek 26: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce (muži/ženy)
Zdroj: Vlastní zpracování

Úhrnem 39 % bakalářských a 33 % magisterských studentů si myslí, že vysokoškolské vzdělání je předpokladem k úspěchu na trhu práce. Nejčastější odpovědí na tuto otázku bylo, že si to myslí 42 % bakalářů a 47 % magistrů. Spíše to nebere jako předpoklad k úspěchu na trhu práce 9 % bakalářů a 17 % magistrů. Zbývajících 10 % bakalářských a 3 % magisterských studentů si myslí, že lze uspět na trhu práce i bez titulu.

Obrázek 27: Hodnocení vysokoškolského vzdělání jako předpoklad úspěchu na trhu práce (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

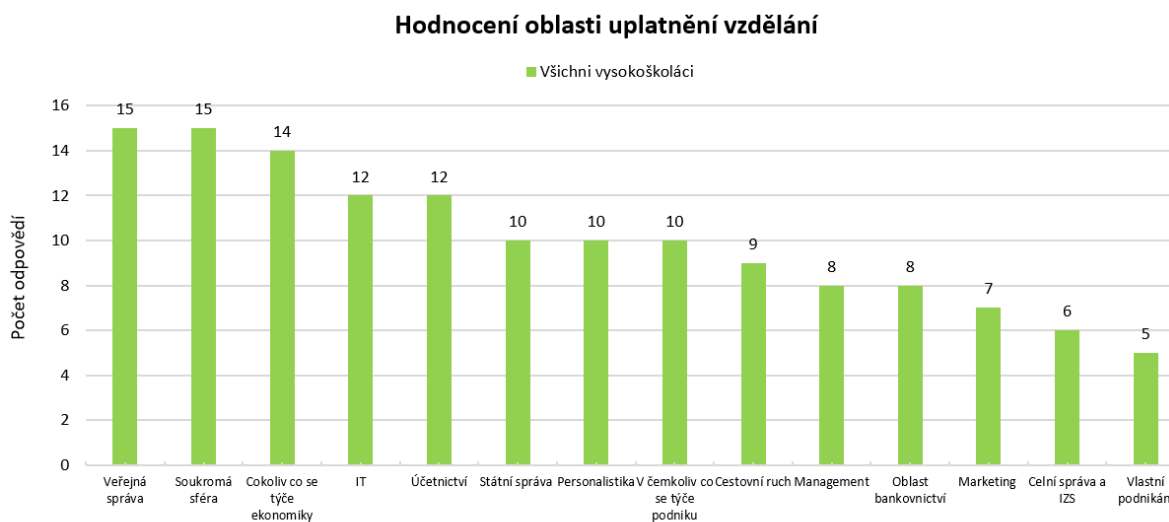

5.16 Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání

Poslední 16. otázka byla otevřená, měla návaznost na otázku 7, kde měli respondenti na výběr oblasti, ve kterých by nejraději pracovali. Tato otázka zkoumala, v jaké oblasti si studenti myslí, že se jejich vzdělání nejvíce uplatní.

Nejčastější odpovědi celého vzorku jsou zpracovány na obrázku číslo 28. Nejvíce studentů si myslí, že své vzdělání uplatní v oblasti soukromé sféry, veřejné správy, informačních technologiích, účetnictví a v celkově oblasti ekonomické. O něco méně studentů se domnívá, že toto vzdělání lze uplatnit i v oblasti státní správy, personalistiky, cestovního ruchu, bankovníctví, marketingu či dokonce v celní správě a integrovaném záchranném systému. Pár jedinců si myslí, že je vhodné s tímto vzděláním začít podnikat.

Mezi dalšími odpověďmi bylo pojišťovnictví, logistika, oblast dopravy, pedagogiky, akademická sféra, vývoj aplikací a systémů pro firmy a další. Přičemž většina respondentů napsala více možností. Někteří napsali, že zatím stále neví, zda titul někdy uplatní či ho nikde neuplatní. Byla zde i odpověď, že titul vypadá dobře v životopise.

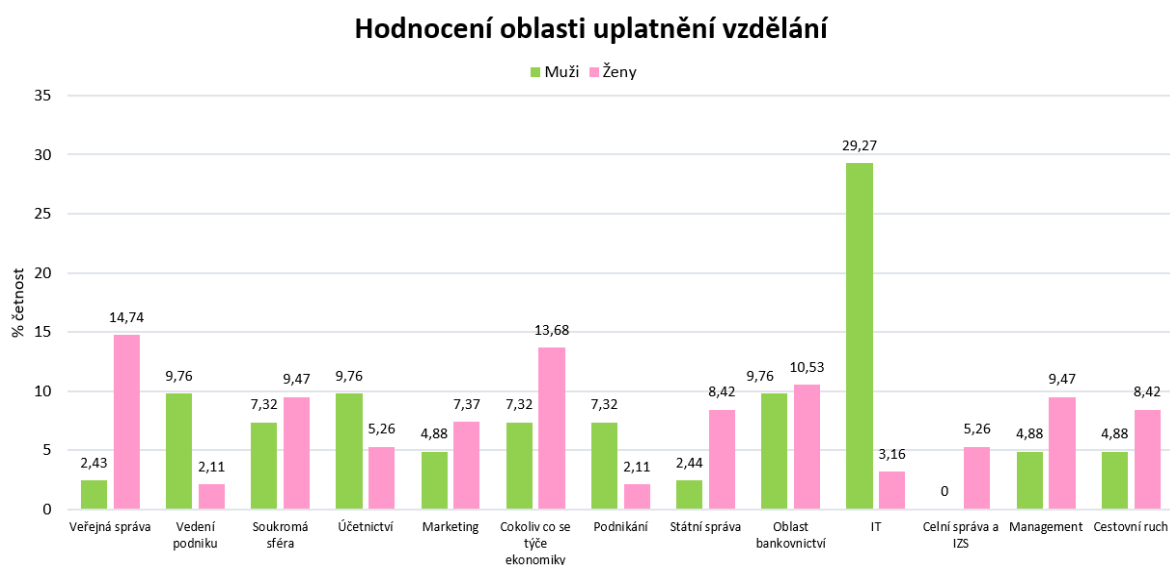
Obrázek 28: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování

Z obrázku číslo 29 je možné vidět, jak muži a ženy odlišně hodnotí oblast uplatnění svého vzdělání, z toho většina respondentů napsala více oblastí uplatnění.

Nejvíce mužů si myslí, že své vzdělání uplatní v oblasti informačních technologií. Je to způsobeno i tím, že na oborech týkajících se informačních technologií převažují muži nad ženami. Dále se muži domnívají, že své vzdělání nejvíce uplatní v oblasti účetnictví, bankovníctví, celkově v podnikání a soukromé sféře. Také si myslí, že je toto vzdělání vhodné pro vedení podniku.

Ženy jsou více otevřené oblastem jako je veřejné správa, bankovníctví, management, marketing, cestovní ruch, soukromá sféra a jakákoliv jiná oblast týkající se ekonomiky.

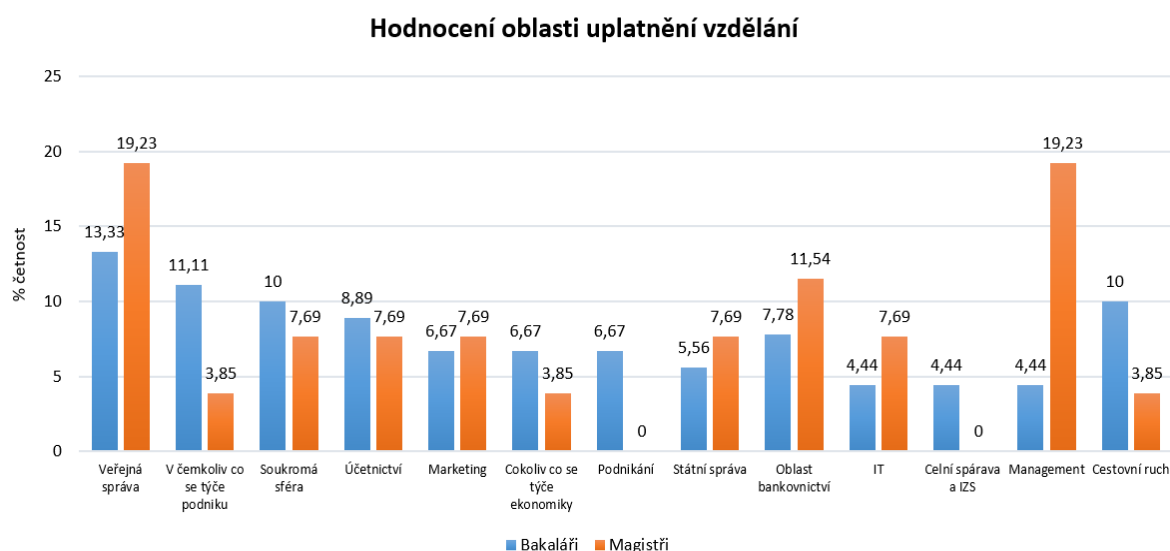

Obrázek 29: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání (muži/ženy)

Zdroj: Vlastní zpracování

Na obrázku číslo 30 je možné vidět v jakých oblastech si studenti magisterského a bakalářského studia myslí, že se jejich vzdělání nejvíce uplatní. Mezi konkrétními odpověďmi byla např. pozice státního poslance, jakákoliv firma vyhodnocující data, finanční poradce, analytik pojišťovnictví aj. Zazněly zde i odpovědi, že nikde, protože je zbytečné, co se ve škole učí a výuka není dostatečně praktická. To vyvolává otázku. Proč tento konkrétní student/ka setrvává ve studiu, když si myslí, že toto studium nikde neuplatní?

Studenti bakalářského studia si myslí, že své vzdělání více uplatní v oblasti soukromé sféry, veřejné správy, účetnictví, cestovního ruchu, celní správy, integrovaného záchranného systému a čehokoliv co se týká ekonomiky a podniku. Také si myslí, že z tohoto vzdělání lze začít podnikat. Magistři si myslí, že se jejich vzdělání uplatní v oblasti veřejné správy, státní správy, managementu, bankovníctví, informačních technologií a marketingu.

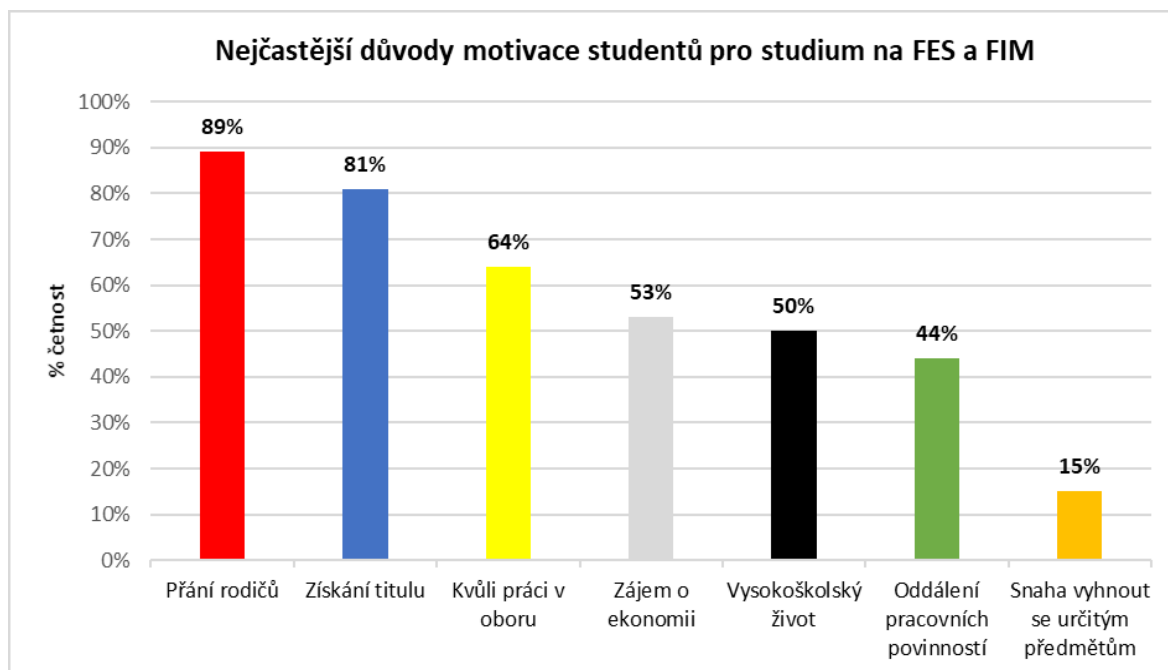

Obrázek 30: Hodnocení oblasti uplatnění vzdělání (bakaláři/magistři)

Zdroj: Vlastní zpracování

5.17 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření mělo zjistit, jaké důvody vedly studenty ke studiu vysoké školy ekonomického zaměření. Celková genderová struktura respondentů obsahuje větší počet žen, je to tím, že se na těchto školách více vyskytují ženy a jsou ochotnější vyplňovat dotazníky. Rozložení mužů a žen v bakalářském a magisterském studiu je přibližně stejné. Bakalářských studentů je také více než magisterských, protože na školách je jich větší počet.

Obrázek 31: Nejčastější důvody motivace

Zdroj: Vlastní zpracování

Mezi nejčastější důvody ke studiu patří přání rodičů (89 %), kdy rodiče respondentek si přáli o něco více, aby nastoupily na vysokou školu než rodiče mužů. Rodiče bakalářských studentů si to taktéž více přáli než v případě magisterských respondentů. Dalším častým důvodem ke studiu může být vidina získání vysokoškolského titulu, přičemž 81 % studentů vnímá vysokoškolské vzdělání jako úspěch na trhu práce, ukázalo se, že ženy to vnímají mnohem více. Úhrnem 64 % studentů si myslí, že pro práci v oboru je potřebné získat titul. Nejvíce tento názor zastávají ženy a celkově studenti bakalářského studia.

Pro 81 % studentů je toto studium jejich první volbou, přičemž 40 % z nich bylo přijato i na jiný obor, a 32 % dokonce ani nikam jinam přihlášku nepodávalo. U studentů magisterského studia je to navíc pro 90 % studentů první volba. Což znamená, že drtivá většina studentů se dostala na obor (školu), na jaký chtěla.

Oddálení pracovních povinností bylo důvodem pouze pro 44 % respondentů. Přičemž u žen (51 %) je tento důvod zřetelnější než u mužů (25 %). Mnohem vyšší je také u bakalářských studentů (48 %) než u magisterských (23 %).

Téměř 70 % studentů své volby nelituje a znovu by si vybralo ekonomický obor. Což znamená, že téměř $\frac{3}{4}$ studentů jsou spokojeny se svým zaměřením.

Zájem o ekonomii (53 %) jako důvod ke studiu, je pro obě pohlaví přibližně stejný (52 %), avšak je častější pro studenty magisterského studia.

Pro téměř 50 % studentů byla představa studentského života lákavá, přičemž více pro studenty bakalářského studia než pro budoucí magistry. Více než polovina studentů bakalářských programů plánuje pokračovat dále v navazujícím studiu.

Pouze pro 15 % studentů bylo jedním z důvodů nástupu na vysokou školu ekonomického zaměření snaha vyhnout se určitým předmětům, jako je čeština či fyzika, tudíž tento důvod nebyl vůbec podstatný.

Na otázku, v jaké oblasti by studenti nejraději pracovali, bylo s přehledem nejčastější odpovědí (62 %) soukromá sféra a státní správa (25 %). Ukázalo se, že muži (74 %) preferují soukromou oblast více než ženy (57 %). Poslední otázka, která byla otevřená, se ptala studentů, kde si myslí, že se jejich vzdělání nejvíce uplatní. K nejčastějším odpovědím patří především veřejná správa a soukromá sféra což jsou zároveň oblasti, kde by studenti nejraději pracovali.

ZÁVĚR

Cílem této práce bylo analyzovat důvody výběru studijního zaměření v rámci terciárního vzdělávání. První část práce se zabývala objasněním a charakterizováním pojmů týkajících se zkoumané oblasti.

V první části byla vysvětlena historie a nynější systém terciárního vzdělávání v České republice včetně vymezení typů vysokých škol, přínosů terciárního vzdělávání a také deskripce FIM a FES, na kterých probíhalo dotazníkové šetření. Byl zde také charakterizován veřejný sektor jako služba poskytující vzdělávání. Třetí kapitola se zabývala klíčovou motivací ke studiu, byly rozebrány základní pojmy, teorie motivace, faktory, které ovlivňují motivaci studentů, hodnoty, posuzování, rozhodování a nejdůležitější motivy ke studiu.

Pro analýzu byla zvolena metoda dotazníkového šetření a autorka této práce je velmi ráda, že měla možnost sama si vytvořit a zpracovat dotazník. Čtvrtá kapitola se věnovala metodologii ohledně dotazníkového šetření a v poslední kapitole je vyhodnocení a interpretace výsledků.

K získání dat bylo uskutečněno dotazníkové šetření studentů Fakulty ekonomicko-správní Pardubice a Fakulty informatiky a managementu Hradec Králové. Na základě výsledků bylo zjištěno, že mezi hlavní důvody, proč studenti studují vysoké školy ekonomického zaměření, patří zejména přání rodičů (89 %) a získání vysokoškolského vzdělání (81 %).

Zhruba každý druhý student uvedl, že důvodem poslání přihlášky byl zájem o ekonomii, což může být potěšující. Přibližně pro polovinu studentů byl také lákadlem studentský život. Pro téměř 81 % studentů bylo toto studium jejich prioritou, což znamená, že ekonomické zaměření je vnímáno atraktivně, 70 % studentů své volby nelituje a vybralo by si toto studium znovu a přes polovinu studentů bakalářského studia plánuje pokračovat i v magisterském studiu. Dalším významnějším důvodem bylo oddálení pracovních povinností. Naopak se ukázalo, že snaha vyhnout se určitým předmětům nehrálo velkou roli.

Bylo také zjištěno, že studenti nejčastěji volili oblast, kde si myslí, že se jejich vzdělání uplatní, a ve které by nejraději po absolvování pracovali. Což znamená, že si většina studentů myslí, že z tohoto vzdělání je dobré uplatnění na trhu práce.

Jedním z hlavních důvodů studia je tedy přání rodičů, to ale nemusí být úplně šťastné rozhodnutí jít studovat VŠ z těchto důvodů. Problémem je, pokud si to jedinec sám nepřeje a studuje pouze na přání rodičů. Řešením by mohlo být více následovat svá přání nežli přání

rodičů (a okolí), aby si studenti šli za tím, co chtějí a nebyli ze studia nešťastní. Dalším hlavním důvodem bylo získání titulu (vysokoškolského vzdělání). Je dobré mít nějakou představu o tom, co chceme po škole dělat a jestli k tomu potřebujeme vysokoškolské vzdělání. Motivem k vysokoškolskému studiu by měly být naše budoucí kariérní plány. Při posílání přihlášek na VŠ je důležité si uvědomit, proč chceme studovat vysokou školu. V rámci studia je zároveň velmi důležitá motivace, protože spousta studentů ukončí studium, protože je výuka a samotné studium nenaplňuje a nemají sílu dále ve studiu pokračovat, jelikož šli studovat hlavně na přání rodičů. Vnitřní motivace studentů, která pochází z vlastních úmyslů, je ve výsledku mnohem efektivnější.

Závěry z dotazníkového šetření ale nelze zevšeobecňovat, protože data, která byla získána, se týkají jen specifického prostředí. Tedy motivace studentů ekonomického zaměření (FIM a FES) může být úplně jiná než motivace studentů jiných oborů (Gavora, 2000, s. 59).

POUŽITÁ LITERATURA

CAKIRPALOGLU, Panajotis. *Úvod do psychologie osobnosti*. Praha: Grada, 2012. Psyché. ISBN 978-80-247-4033-1.

ČÁP, Jan a Jiří MAREŠ. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-273-7.

ČESKO. *Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 14. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111>

ČESKO. *Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)*. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 14. 2. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Český statistický úřad. *Česká republika od roku 1989 v číslech*. [online]. 2019. [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-od-roku-1989-v-cislech-2018>

Český statistický úřad. *Historie a vývoj vysokého školství – 1919 - 2008*. [online]. 2010. [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/historie-a-vyvoj-vysokeho-skolstvi-n-i46po3jjgu>

DEVÁTÁ, Markéta. *Vědní koncepce KSC a její institucionalizace po roce 1948*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2010. *Práce z dějin vědy = Studies in the history of science and humanities*, sv. 23,. ISBN 978-80-7285-123-2.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-79-6.

HAMPLOVÁ, Dana a Tomáš KATRŇÁK, ed. *Na vzdělání záleží: jak vzdělanostní rozdíly ovlivňují osudy lidí v české společnosti*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2018. *Sociologická řada., svazek č. 17*. ISBN 978-80-7325-457-5.

KACZOR, Pavel. *Trh práce, pracovní migrace a politika zaměstnanosti ČR po roce 2011*. Praha: Oeconomica, 2013. *Vysokoškolská učebnice*. ISBN 978-80-245-1930-2.

KOHOUTEK, Rudolf. *Úvod do psychologie: psychologie osobnosti a zdraví žáka*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-4077-7.

KRAFTOVÁ, Ivana, Martina KYNCLOVÁ a Miloš CHARBUSKÝ, ed. *25 let Fakulty ekonomicko-správní*. Pardubice: Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice, 2016. ISBN 978-80-7560-000-4.

KUCHAŘ, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. V Praze: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1383-3.

Business Animals. *Maslowova pyramida potřeb a pracovní výkon*. [online]. 2014. [cit. 2020-02-22]. Dostupné z: <http://www.businessanimals.cz/ba/clanky/maslowova-pyramida-potreb/>

MATĚJŮ, Petr, Jana STRAKOVÁ a Arnošt VESELÝ, ed. *Nerovnosti ve vzdělávání: od měření k řešení*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. Studie, sv. 63. ISBN 978-80-7419-032-2.

Matějů, Petr et al. *Bílá kniha terciárního vzdělávání: SOUČASNÝ STAV, SROVNÁNÍ A ŠIRŠÍ KONTEXT REFORMY*. [online]. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2008, s. 7-8. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: http://www.msmt.cz/file/91_1_1/download/

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Odbor analyticko-statistický: Výkonové ukazatele*. [online]. 2019. [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: https://dsia.msmt.cz/vystupy/vu_vs_f2.html

MUŽÍK, Jaroslav. *Profesní vzdělávání dospělých*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-738-4.

NAHODIL, František. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-536-4.

NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0592-7.

PAKANDL, Martin. *Motivace studentů Humanitních studií Univerzity Pardubice ke studiu na vysoké škole*. [online]. Pardubice, 2016. [cit. 2020-02-19]. Dostupné z: https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/65867/PAakandlM_Motivace%20Studentu_JK_2016.pdf?sequence=3&isAllowed=n. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická.

PLHÁKOVÁ, Alena. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, c2003. ISBN 80-200-1086-6.

- PLHÁKOVÁ, Alena. Učebnice obecné psychologie. Vyd. 1. [brož.]. Praha: Academia, 2005. ISBN 80-200-1387-3
- PRUDKÝ, Libor, Petr PABIAN a Karel ŠIMA. *České vysoké školství: na cestě od elitního k univerzálnímu vzdělávání 1989-2009*. Praha: Grada, 2010. Sociologie. ISBN 978-80-247-3009-7.
- PRUDKÝ, Libor. *Rozvoj osobnosti vysokoškoláků jako součást kvality výuky: témata a otázky k pojetí vysokoškolského studia jako učení se svobodě*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2014. ISBN 978-80-7325-352-3.
- PRŮCHA, Jan. *Vzdělávání a školství ve světě: Základy mezinárodní komparace vzdělávacích systémů*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-290-4.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-60-2.
- ŘÍČAN, Pavel. *Psychologie osobnosti: obor v pohybu*. 6., rev. a dopl. vyd., Vyd. v Grada Publishing 2. Praha: Grada, 2010. Psyché. ISBN 978-80-247-3133-9.
- STERNBERG, Robert J. a František KOUKOLÍK. *Kognitivní psychologie*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-376-5.
- Špringl, Jan. *Školákem v Protektorátu: projekt Památníku Terezín: ŠKOLSTVÍ ZA PROTEKTORÁTU*. [online]. 2012. [cit. 2020-02-16]. Dostupné z: <https://skolakemvprotektoratu.pamatnik-terezin.cz/index.php/kolstvi-za-protektoratu>
- Univerzita Hradec Králové. *Fakulta informatiky a managementu*. [online]. 2020 [cit. 2020-03-13]. Dostupné z: <https://www.uhk.cz/cs/fakulta-informatiky-a-managementu/fim-1/o-fakulte>
- Univerzita Hradec Králové. *O univerzitě* [online]. Hradec Králové, 2020 [cit. 2020-03-]. Dostupné z: <https://www.uhk.cz/cs/univerzita-hradec-kralove/uhk/o-univerzite>
- Univerzita Pardubice. *Univerzita Pardubice: Naše tradice, naše kořeny*. [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.upce.cz/univerzita/historie.html>
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Základy psychologie*. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0841-3.
- VLK, Aleš, Jakub DRBOHLAV, Tomáš FLIEGL, Vladimír HULÍK, Šimon STIBUREK a Václav ŠVEC. *Studijní neúspěšnost na vysokých školách: teoretická východiska, empirické*

poznatky a doporučení. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2017. Studie., 124. svazek. ISBN 978-80-7419-248-7.

Vysoké školy. *Univerzita Hradec Králové (UHK)*. [online]. 2020 [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://www.vysokeskoly.cz/katalog-vs/univerzita-hradec-kralove/128>

ZELENKA, Martin. *Přechod absolventů škol ze vzdělávání na pracovní trh*. Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2008. ISBN 978-80-7290-372-6.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Dotazník	69
---------------------------	----

Příloha A: Dotazník

Dotazník

Motivace studentů ke studiu vysoké školy ekonomického zaměření

Dobrý den,

obracím se na Vás se žádostí o vyplnění dotazníku, který poslouží jako podklad k mé bakalářské práci na téma „Analýza důvodů pro výběr terciárního vzdělávání potenciálních pracovníků ve veřejném sektoru“.

U většiny otázek jsou uvedeny varianty odpovědí a já Vás prosím, abyste označili tu, která nejlépe vystihuje Váš názor. Dvě otázky jsou otevřené, jedna se týká vyplnění Vaší specializace oboru, druhá oblasti ve, které si myslíte, že budete pracovat. Dovoluji si Vás rovněž požádat o co nejpřesnější a pravdivé vyplnění dotazníku. Účast ve výzkumu je anonymní a dobrovolná.

Předem děkuji za spolupráci.

Dana Trávničková

studentka 3. ročníku

Fakulty ekonomicko-správní

1) Pohlaví

Muž

Žena

2) Ve kterém ročníku fakulty ekonomické se nacházíte?

1. ročník

2. ročník

3. ročník

4. ročník

5. ročník

3) Plánujete pokračovat v magisterském studiu?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

Pokračuji v magisterském studiu

4) Studoval(a) jste již nějaký vysokoškolský obor před nástupem na ekonomickou fakultu?

Ano, ale zanechal(a) jsem studium

Ano, získal(a) jsem titul

Ne, toto je mé první vysokoškolské studium

5) Byl to hlavně zájem o ekonomii důvodem, proč jste se rozhodl(a) pro studium na ekonomické fakultě?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

6) Jakou specializaci v rámci ekonomické fakulty studujete?

---

7) V jaké oblasti po absolvování ekonomické fakulty byste nejraději pracoval(a)?

Ve veřejné správě

1. Ve státní správě

2. V samosprávě

V soukromé sféře

V neziskových organizacích

8) Vybral(a) byste si znovu ke studiu obor na ekonomické fakultě?

Ano

Spíš ano

Spíše ne

Ne

9) Dával(a) jste přihlášku na ekonomickou fakultu s tím, že je to vaše první volba?

Ano, zároveň jsem byl(a) přijat na jiný obor

Ano, na jiný obor jsem si nedával(a) přihlášku

Ano, ale nebyl(a) jsem přijat(a) na jiný obor

Ne

10) Byl jedním z důvodů, proč jste se rozhodl(a) nastoupit na ekonomickou fakultu, snaha vyhnout se na vysoké škole fyzice či českému jazyku?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

11) Přáli si Vaše rodiče, abyste nastoupil(a) na vysokou školu?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

12) Byla pro Vás představa studentského života (večírky, kolej, nové známosti) před vstupem na vysokou školu lákavá?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

13) Myslíte si, že pro práci v oboru je potřebné získat titul? (či vysokoškolské vzdělání)

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

14) Byla snaha oddálit vstup do zaměstnání jedním z důvodů, proč jste se rozhodl(a) nastoupit na vysokou školu?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

15) Vnímáte vysokoškolské vzdělání jako předpoklad pro úspěch na trhu práce?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

16) V jaké oblasti si myslíte, že se Vaše vzdělání nejvíce uplatní?
